

DRAUGAS

PERIODICALS
January 11, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIO - JANUARY 11, 2005

*****MIXED ADC 606
854 P5 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-10-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 7
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Kokiems žmonėms didžiausias pavojus susirgti insultu. Apie ligonių slaugymą namie.

2 psl.

Būtina pertvarkyti imigracijos įstatymus. Konferencija apie Ukrainos ateitį.

3 psl.

Žvilgsnis į besikeičiančią Bažnyčią. Mūsų daržai ir darželiai.

4 psl.

Išleidžiamas K. Borutos „Baltaragio malūnas“.

5 psl.

Tautinės sąjungos kūčios. Romas ir Emilija Sakadolskiai išvyko į Lietuvą. JAV LB Socialinių reikalų tarybos Labdaros vakaras. Ar domitės čiūožimu?

6 psl.

Sportas

* Australijoje vykstančioje XX-ojoje kurčiųjų olimpiadoje po penkių varžybų dienų išdalinti 63 medalių komplektai. 189 apdovanojimus pelnė jau 34 šalių sportininkai. Lietuvos rinktinė su vienu aukso bei vienu bronzos medaliu kartu su Japonija bei Serbija ir Juodkalnija dalijasi 20-22 vietas. Rusijos sportininkai jau iškovojo 26 apdovanojimus — 10 aukso, 5 sidabro ir 11 bronzos. Antrąją vietą komandų rikiuotėje užima Ukraina, trečiąją — PAR sportininkai.

* Savaitgalį baigėsi atrankiniai jaunųjų tinklinio turnyrai, kuriuose buvo kovojama dėl kelialapių į šiemet vykstantį Europos merginų (iki 18 metų) bei vaikų (iki 19 metų) čempionatus. Atrankos varžybose Lenkijoje Lietuvos merginos patyrė penkis pralaimėjimus bei liko paskutinės. Nesėkmingai atrankos varžybose Estijoje žaidė ir Lietuvos vaikinų tinklinio rinktinė, užėmusi paskutinįją vietą.

* Pirmadienį ligoninėje nuo Dakar ralio septintajame rate Mauritanijoje patirtų traumų mirė 41-erių metų Ispanijos motociklininkas Jose Manuel Perez. Po šešių etapų tarp motociklininkų jis buvo 118-as, o šis Dakar ralis jam buvo jau penktas. Paskutinį kartą aukso Dakar ralis pareikalavo 2003 metais — taktar Libijoje žuvo 48 metų šturmanas prancūzas Bruno Cavy.

Naujausios žinios

* Daugiau kaip 50 švietimo ir mokslo institucijų gaus ES paramą investicijoms projektams parengti.

* Darbą pradėjo Lietuvos garbės konsulas Kryme.

* Į Lietuvą grįžta bankrutavusiam laive prie Afrikos ištigrė jūrininkai.

Valiutų santykis

1 USD — 2.638 LT

1 EUR — 3.452 LT

Savaitgalį siautęs uraganas labiausiai nuniokojo pajūrį

Lietuvoje siautusi audra naktį plėšė namų stogus, daugė šiltnamių bei vartė medžius, trikdė uostininkų darbą. Klaipėdoje Teatro aikštėje audra nuvertė tebestovėjusią Kaledų eglę.

Elitos nuotr.

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Savaitgalį per Baltiją iki Lietuvos atsiritęs uraganas apardė šalies pajūrio krantus, miškuose išvartė ir aplaužė daugybę medžių.

Išankstiniais Generalinės

miškų urėdijos duomenimis, Lietuvos miškuose išversta apie 0.2 mln. kubinių metrų medienos, padaryta nuostolių maždaug už 2 mln. litų. Labiausiai nukentėjo šiauriniai ir vakariniai regionai, pranešė Aplinkos

ministerija.

Uraganas ypač pakenkė arčiau pajūrio esančių Kretingos, Rietavo, Telšių urėdijų miškams. Taip pat daug vėjo vartų padaryta Pakruojo, Rokiškio, Joniškio miškuose. Juose ypač

nukentėjo eglynai.

„Ervinu“ pavadintas uraganas susiformavo šeštadienio naktį virš Didžiosios Britanijos šiaurinės dalies, kur susisukęs žemo slėgio sukūrė smarkiai išsiplėtę. Ciklonas, slinkdamas per Šiaurės jūrą Pietų Skandinavijos link, vis labiau stiprėjo ir kėlė uraganinius vėjus.

Sekmdienio naktį ciklonas jau buvo virš Baltijos jūros. Antrą valandą nakties Palangoje vėjas sustiprėjo iki 32 m/s, Šilutėje — iki 29 m/s, Klaipėdoje ir Laukuvoje — iki 28 m/s, Nidoje — iki 27 m/s, kituose rajonuose — iki 19-26 m/s.

Kaip teigia Jūrinų tyrimų centro direktorius Algirdas Stankevičius, šiuo metu dar sunku įvertinti stichijos padarinius Lietuvos pakrantei, nes jūroje iki šiol siaučia didžiulės bangos ir sudėtinga prieiti prie visų paplūdimių.

Smarkiai nukentėjo Palangos pakrantės 1,600 kilometro ilgio ruožas ir pietus nuo tilto į jūrą. Visiškai suardytas 4-6 metrų aukščio apsauginis paplūdimio kopagūbris 6-10 metrų ruože — nuplauti šakų tvirtinimai, likęs status plikas šlaitas. Tolesnį kranto ardymą pie-

tų kryptimi pristabdė išlikusi apsauginė akmenų savarta.

Po Palangos tilto nuardytą apie 2 metrai kranto. Į šiaurę nuo tilto labiausiai nukentėjo pirmųjų 30 metrų ruožas, tolesnėje 300 metrų atkarpoje nuardytas maždaug pusė buvusių vakarinio šlaito šakų klojinių.

Trečiadienį Klaipėdos apskrities viršininko administracijos salėje vyks aplinkosaugininkų, mokslininkų, vietos valdžios atstovų pasitarimas, kurio metu bus sprendžiama kaip sutvarkyti praužusios stichijos padarinius pajūrio krantams.

Kaip prognozuoja Hidrometeorologijos tarnyba, šią savaitę Lietuvoje vėjas bus silpnesnis, tik ketvirtadienį pajūryje turėtų sustiprėti iki 25 m/s.

Nemažų nuostolių uraganas padarė elektros perdavimo sistemai. Nuostoliai gali siekti 250,000 litų.

Pasak bendrovės „Lietuvos energija“ pranešimo, po sekmdienio naktį ir dieną Lietuvoje siautuosio stipraus vėjo sukeltų gedimų, pirmadienį elektros perdavimo sistema veikia normaliai.

Pirmadienį valandą dar neveikė Nukelta į 5 psl.

T. Kuzminskiui — kurčiųjų olimpiados auksas

Melbourne, sausio 10 d. (ELTA) — Pirmąjį aukso medalį Lietuvai Melbourne vykstančioje XX Pasaulio kurčiųjų olimpiadoje po penkių varžybų dienų išdalinti 63 medalių komplektai. 189 apdovanojimus pelnė jau 34 šalių sportininkai. Lietuvos rinktinė su vienu aukso bei vienu bronzos medaliu kartu su Japonija bei Serbija ir Juodkalnija dalijasi 20-22 vietas. Rusijos sportininkai jau iškovojo 26 apdovanojimus — 10 aukso, 5 sidabro ir 11 bronzos. Antrąją vietą komandų rikiuotėje užima Ukraina, trečiąją — PAR sportininkai.

Jis distanciją įveikė per 24 min. 50 sek. ir antroje vietoje likusį šveicarą Christian Matter aplenkė net 2 min. 25 sek. Bronzos apdovanojimas atiteko Latvijos atstovui Andži Krams. Kitas lietuvis, Arūnas Kubaitis, užėmė aštuntąją vietą, o Vytautas Songinas liko 13-as tarp 23 sportininkų.

Moterų sprinto varžybose Lietuvos atstovė Adrija Kulbokaitė tarp 11 dalyvių užėmė penktąją vietą.

Tuo tarpu XX-ųjų kurčiųjų olimpiadų žaidynių badmintono komandų varžybose šeštadienį Lietuvos rinktinė liko be planuoto medalio, užėmusi ketvirtąją vietą.

Pusfinalyje mūšiškai po atkaklios kovos 2-3 nusileido vokiečiams, o kovoje dėl bronzos

Tomas Kuzminskis
Mykolas Ambroz (ELTA) nuotr.

turejo pripažinti Indijos komandos pranašumą irgi 2-3.

Čempionais tapo Pietų Korėjos badmintonininkai, finale nugalėję vokiečius 3-2.

Nacionalinės premijos laureatai pasigenda kultūros laidų

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Grupė žymių Lietuvos menininkų pareiškė pasipiktinimą tuo, kad, jų vertinimu, nacionalinės Lietuvos televizijos laidose trūksta kultūrinių laidų.

Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei adresuotame viešajame kreipimesi teigiama, esą Lietuvos televizija, eidama komercijos keliu, priėjo aklaivietę — „kultūra nuosekliai baigiamą išguiti iš visuomeninio transliuotojo programų“.

„Jai skiriamas mažiausiai žiūrimas laikas, neabejotinai pirmenybę teikiant visokiems vienadieniams kultūros paribių reiškiniais, o kultūros pagrindiniai dalykai visiškai nenagrinėjami ir beveik neatspindimi“, teigiama laiške, kurį pasirašė 26 menininkai, visi jų — Lietuvos nacionalinės premijos laureatai.

Anot menininkų, LTV programose galutinai įsitvirtino „banalios, menkavertės ir ciniškos savo turiniu bei visiškai nekūrybingos savo forma“ laidos.

Pasirašiusieji tame išvylgia „pasityčiojimą iš tautos, jos kūrybinių galių“.

Kreipimosi autoriai ragina apsispręsti — arba skelbti LTV privatizavimo konkursą, arba pradėti kurti „esmines demokratines visuomenės reikmes tenkinančią Lietuvos televiziją“.

Tuo tarpu Lietuvos radijo ir televizijos generalinis direktorius Kęstutis Petrauskis teigė nesuprantantis, kodėl šie žmonės nesipiktino, kai LTV prieš ketverius metus buvo beveik bankrutavusi.

„Aš norėčiau paklausti visų kultūrininkų, kodėl jie nesipiktino, kai prieš ketverius metus LRT buvo beveik bankrutavusi. Tada kažkodėl visiems buvo gerai“, teigė K. Petrauskis.

Taip pat jis stebėjosi, kodėl niekas nesipiktino, kai Lietuvos televizija buvo beveik nežiūrima.

Kas dešimtas Lietuvoje žino, kur įsigyti narkotikų

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Kas dešimtas apklaustas Lietuvos gyventojas žino, kur įsigyti narkotikų, rodo Narkotikų kontrolės departamento užsakymu atliktas tyrimas.

Per bendrovės RAIT atliktą apklausą 9.2 proc. apklaustųjų atsakė žina konkrečią vietą, kur yra platinami narkotikai.

„Didžiausią nerimą kelia lengvas narkotikų prieinamumas, ypač didžiųjų miestų Lietuvoje — Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.“

Dažniausiai tyrimo apklaustieji nurodė, kad tokių narkotikų kaip „extasy“, kokainas, amfetaminas, jiems pirmą kartą yra pasiūlyta įsigyti klube ar diskotekoje“, sako

Narkotikų kontrolės departamento direktorė Audronė Astrauskienė.

Tyrimu siekta išsiaiškinti tabako, alkoholio, narkotikų vartojimo tendencijas bei konkrečių narkotikų (marihuanos, hašišo, „extasy“, amfetamino, kokaino, heroino, LSD) vartojimo paplitimą Lietuvoje.

Per tyrimą iš viso apklausti 4,207 Lietuvos gyventojai, ypač daug dėmesį skiriant 15-24 metų jaunimui.

Pasak A. Astrauskienės teigimu, tyrimo rezultatai padės efektyviau planuoti ir įgyvendinti narkomanijos prevencijos ir narkotikų kontrolės priemones, kovoti su narkotikų plitimumu tarp paauglių ir jaunimo.

Prognozuojama, kad nedarbo lygis šiemet mažės

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) — Lietuvos darbo birža prognozuoja, kad vidutinis metinis bedarbių bei visų darbingo amžiaus gyventojų santykis sieks 5.5-6 procento. 2004-aisiais šis rodiklis siekė 6.9 procento.

Tikimasi, kad 2005-aisiais vidutinis metinis bedarbių skaičius sieks apie 134,000, pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje pranešė Lietuvos darbo biržos vadovai.

Lietuvos darbo biržos vadovas Vidas Šlekaitis teigė, jog šiuo metu problemiškausias zonos — Lietuvos šiaurėje ir pietuose. Akmenė — vienintelis rajonas, kur nedarbas viršija 15 procentų.

V. Šlekaitis džiaugėsi, jog į darbo rinką ateina daug jaunų žmonių ir greitai joje įsitvirtina. Prognozuojama, kad vidutinis metinis jaunų bedarbių santykis su 16-24 metų amžiaus gyventojais bus 2.5 procento. Moterų nedarbas ateinančiais metais viršys vyrų nedarbą.

Darbo ir socialinių tyrimų instituto vyresnysis mokslo darbuotojas Boguslavas Gruzevskis teigė, kad darbo vietų skaičiaus augimą lėms ūkio plėtra. Darbo užmokesčio augimo tempai priklausys nuo infliacijos.

Pasak jo, nedarbo problema

Lietuvos darbo biržos vadovas Vidas Šlekaitis (k) ir Darbo bei socialinių tyrimų instituto vyresnysis mokslo darbuotojas Boguslavas Gruzevskis.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

keičia kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Prognozuojama, jog darbdaviams bus vis sunkiau rasti darbuotojų, turinčių pageidaujamą profesinį pasirengimą ir darbo patirtį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo departamento direktorius Ramūnas Darulis teigė, jog praėjusiais metais nedarbo mažinimą lėmė palankūs veiksniai — geros ekonominės sąlygos bei aktyvi valstybinių institucijų veikla.

Pasak jo, bus siekiama didinti žmonių užimtumą, mažinti skurdą, spręsti socialines at-

Komisija neturi pagrindo tirti asmenų, įtrauktų į KGB rezervą

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Liustracijos komisija neturi pagrindo tirti asmenų, kurie buvo įtraukti į sovietinio saugumo — KGB — rezervininkų sąrašą, buvusio statuso.

Kaip pirmadienį sakė liustracijos komisijos pirmininkas Vytautas Damulis, į KGB rezervų sąrašus įtraukti asmenys nėra laikomi slaptaisiais agentais.

„Asmenys, kurie įtraukti į KGB rezervų sąrašus, nebuvo nei slaptieji agentai, nei vykdė kitus pavedimus. Liustracijos įstatyme KGB rezervų karininkai nėra nurodyti, todėl komisija neturi jokio pagrindo svarstyti tų žmonių anksčiau buvusio statuso“, teigė V. Damulis.

Praėjusią savaitę žinias klaidai paskelbus, jog į KGB rezervų karininkų sąrašą sovietmečiu buvo įtraukti dabartiniai Valstybės saugumo departamento ir Užsienio reikalų ministerijos vadovai Arvydas Pocius ir Antanas Valionis, premjeras Algirdas Brazauskas pirmadienį paprašė liustracijos komisiją įvertinti jų ryšius su sovietiniu saugumu.

Liustracijos komisijos pirmininkas V. Damulis teigė ministro pirmininko prašymo dar negavęs, tačiau apie jį žinąs.

Jis tikino, kad ši komisija premjero kreipimasi svarstys. A. Pocių į VSD vadovus pasiūlęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pareiškė, jog tiek skiriant A. Pocių, tiek A. Valionį, buvo žinoma jų biografinė, tačiau jie savo darbu įrodė lojalumą Lietuvai.

Būti įrašytam į KGB rezervą pagal Lietuvos įstatymus nėra traktuojama kaip „slaptas ir sąmoningas“ bendradarbiavimas su slaptojomis tarnybomis.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Kokiems žmonėms
didžiausias pavojus
susirgti insultu

IONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Daugelis dalykų artina insultą. Išsiaiškinkime juos visus, tada sėkmingiau galėsime tvarkyti savo sveikatą.

1. Lytis ir amžius.

Iki šiol buvo manoma, kad lytis ir amžius nepakeičiami, nesulaukiami. Bet ne visai taip yra. Dabar pradėta mėginti atitolinti senėjimą. Lytiniais hormonais bandoma sulaukyti sklerozę.

Statistikos žiniomis, vyrai insultu serga dažniau už moteris. Jie serga jaunesni, o moterys — vyresnio amžiaus. Kodėl taip yra, dar nėra visai aišku. Manoma, kad vyrai dažniau serga širdies ir plaučių ligomis, nes jie daugiau ruko.

Tirta, ar moteriškieji lytiniai hormonai moteris nuo insulto saugo geriau negu vyriškieji hormonai vyrams. Tačiau, vyrams duodant mažas dozes moteriškųjų lytinių hormonų, nieko vertingo negauta, nors ir yra žinoma, kad moterys dažniausiai gauna insultą tada, kai joms baigiasi mėnesinės, kai jų kūnas negamina savo hormono.

2. Trumpalaikis smegenų arterijų susitraukimas — spazmas.

Tai yra skambutis — įspėjantis ženklas, kad gali ištikti insultas. Tuo laiku susiaurėjus arterijai nepakankamai aprūpinama krauju tam tikra smegenų dalis.

Praeinantis arterijų susitraukimas statistškai yra svarbiausias veiksnys insultą gauti. Net 20 iš 100 tokių pacientų per 5 metus gaus suluošinantį ar mirtiną insultą, jei jie nesigydys. Taigi kas penktas toks ligonis (turėjęs praeinantį arterijų susiaurėjimą — spazmą), susirgs sunkia insulto forma.

Laikinas smūgis pensininkui tebūna kaip raudona skara buliui ar kalakutui: jis turi sužadinti visus pagyvenusius veiklai, kovoti su sklerozės visomis įėjimais.

Svarbu atsiminti, kad po tokio laikino insulto reikia tuoju ligonį ištirti ir gydyti. Kai tokio laikino smūgio priežastis surandama ir šalinama, ligonis gali išvengti nuolatinio pakankimo ir luosumo.

Tikrinkimės ir gydykimės, kol dar laikas! Nėra ko laukti, atidėti, turint arterijų sklerozę.

3. Nutukimas.

Vien nutukimas dar nesukelia insulto. Tik bėda ta, kad nutukęs dažnai turi per didelį kraujospūdį. Tada tie abu blogiai padidina našta širdžiai. Tuomet padidėja galimybė atsirasti širdies negalavimams. O su tuo gali sietis polinkis į insultą.

Moteris, nesugebanti įžvelgti baimės kitų žmonių veiduose, verčia mokslininkus keisti teorijas apie tai, kaip mūsų smegenys atpažįsta emocijas. Mokslininkai 38 metų moteriai taria jau 10 metų. Ji serga reta liga, pažeidusi migdolų vadinamos smegenų srities abi puses. Ankstesniais smegenų veiklos stebėjimo tyrimais nustatyta, kad ši migdolo formos sritis susijusi su veido išraiškų atpažinimu.

Moteriai, kuri įvardinta kaip SM, iš veido išraiškos labai sunku pasakyti kada kitas žmogus bijo, nors jai nesunku atpažinti kitas žmonių emocijas — pavyzdžiui, laimę, liūdesį ir pyktį.

Iš pradžių mokslininkai manė, kad tai reiškia, jog skirtingos emocijos smegenyse apdorojamos skirtingų neuronų grandinių. Tačiau pagal naujausius SM tyrimų duomenis pasiūlytas visiškai kitoks paaiškinimas, aprašytas žurnale „Nature“.

Neurologas Ralph Adolph iš Kalifornijos technologijų institute su kolegomis pacientei SM rodė nuotraukas su skirtingomis veido išraiškomis ir klausė, kokias emocijas, jos manymu, jaučia nuotraukose matomi žmonės. Mokslininkai šią procedūrą iki tol jau buvo atlikę daugybę kartų. Tačiau šį kartą mokslininkai norėjo išsiaiškinti, į kurią veido dalį pacientė labiausiai kreipia dėmesį, todėl buvo naudojamas „burbulo testas“, vienu metu buvo atskleidžiama tik kokia nors veido dalis.

Mokslininkus labiausiai

akį. Todėl prižiūrimi gydytojo, imkime sava sveikata reikiamai rūpintis. Anukeliui ir savo vaikus aprūpinti, leiskime turimas santaupas savo sveikatos priežiūrai. Sava sveikata turi būti svarbiausia. Tą turėdami galvoje, neikime toliau per gyvenimą vien save apleisdami, sava sveikata nesirūpindami.

7. Cukraligės ir sklerozės draugystė.

Medicininėje spaudoje yra labai daug prirašyta apie cukraligės įtaką sklerozei. Kai kurios ligoninės praneša, kad jose atgabentųjų su insultu (smegenyse kraujo išsiliejimas) beveik trečdalis sirgo cukralige.

Kraujyje cukraus normaliai padaugėja pavojus. Todėl paprastai tiriamas nevalgiusio žmogaus kraujas.

Insultu pavojus dar daugiau padidėja, kai pacientas serga ne tik cukralige, bet ir turi didelį kraujospūdį. Toks pavojus esti tada, kai žmogus per ribus kraujas (per daug cholesterolio) ir per didelis kraujospūdis.

Reikia tvarkytis su cukralige ir per dideliu kraujospūdžiu, nes tokiems dvigubai negalavantiems net šeši kartus padidėja insulto pavojus.

8. Kraujo sudėties nenormalumai.

Kraujas susideda iš trijų rūšių ląstelių (raudonųjų, baltųjų kraujo kūnelių ir kraujo plokštelių), kurios dalyvauja kraujo krešėjime, plaukiojančių ypatine skystyje.

Visų tų trijų rūšių ląstelių pagausėja sergant policitemija. Normaliai kraujas kraujagyslėmis teka tarsi vanduo, o sergant policitemija, kraujas teka tarsi aliejus — lėtai.

Aišku, kad kraujo kūnelių per gausus kiekis neigiamai veikia smegenų kraujotaką. Todėl policitemija yra insulto pavojų didinanti negerovė. Mat visada, kai kraujas tirštėja — didėja ir insulto pavojus.

Insultu pavojus didina ir kitos kraujo sudėties negerovės. Viena tokių yra vien raudonųjų kraujo kūnelių (eritrocitų) pagausėjimas. Tai atsitinka sergant dažnai tabako rūkymo sukelta chroniška plaučių liga, kurios metu kraujyje pagausėja angliarūgštes kiekius, o sumažėja deguonies. Tada žmogui reikia gausinti eritrocitų kiekį, kad jie kuno ir smegenų ląstelėms pakankamai aprūpintų deguonimi.

Insultą skatina ir sumažėjęs arba padidėjęs kraujo krešėjimas.

9. Per rūgštus kraujas — hyperuricaemia.

Tai šlapimo rūgšties kiekio kraujyje padidėjimas. Šlapimo rūgštis gaminama organizmo ląstelėse ir nieko bendro su šlapimu neturi. Jos normalus kiekis kraujyje yra 4.6 mg proc. Toks šlapimo rūgšties pagausėjimas gali sietis su podagra.

Nuo seno tvirtinama, kad podagra skatina arterijų priekretimą. Kai kurie insultu

sudomino tai, kad SM vengė žiūrėti į žmonių akis. Ji nuomonė apie emocijas susidaro iš žiūrėdama aplink kitų žmonių nosį ir burną. Jai to iš esmės pakakdavo nustatyti, kad jaučiamos emocijos yra džiaugsmas ar pyktis, kuomet svarbus tokie elementai, kaip šypseną ar rodomi dantys.

Tačiau plačiai atmerktos akys yra labai svarbus baimės išraiškos komponentas. O kadangi SM žiūrėjo tik aplink nosį ir burną, ji akį nepastebėjo ir todėl teigėdavo, kad žmogus yra neutralus, nerodo emocijų.

„Visų pirma reikia pažūrėti į akis ir tada smegenys turi pasinaudoti informacija bei nustatyti, kad tai baimė“, — aiškina R. Adolphs.

Kai mokslininkai paprašė

SM žiūrėti į žmonių akis, ji taip ir padarė. Jos sugebėjimas atpažinti žmonių baimę labai smarkiai pagerėjo. Bet jai reikėjo nuolat tai priminti, nes kitaip ji nustodavo žiūrėti į akis. Tačiau sugebėjimas susi-
grąžinti prarastą smegenų funkciją, vien gaunant tinkamas instrukcijas iš išorės yra labai neįprastas, kuomet pažeistos pacientų smegenys. Tai leidžia manyti, kad SM visiškai neturi vaizdo apdorojimo problemų.

R. Adolphs manymu, ta smegenų sritis, kuri SM yra pažeista, greičiausiai nurodo mums, kur ir kaip žiūrėti. „Tai būtų radikalus nuomonės apie migdolų veikimą pakeitimas“, — sakė mokslininkas. Jei smegenys priimtų visą informaciją, esančią aplink mus,

Nojus yra 15 mėn. amžiaus ir didžiąją savo netigo gyvenimo dalį jau praleido „Šaltinėlio“, laikinosios globos centre Marijampolėje. Jo globėja, seselė vienuolė sako: „Turėkime vilties, kad Nojus kaip nors išplauks iš ši supančio tvano“...

sergantieji turi per daug šlapimo rūgšties kraujyje. Todėl kiekvienas jau dabar žinokime savo kraujo ne tik riebumą, saldumą, bet ir rūgštumą.

Kaip su cukralige, taip ir su podagra reikia tvarkytis. Nedaug yra tokių ligų, kaip podagra. Tinkamai tvarkoma (dieta, vaistais) ji nustoja kenkti žmogui.

Žmogus gali turėti nesaldų ir neriebų kraują, bet jei jis turės per rūgštų — vis vien širdies smūgio gali neišvengti. Ne tik širdimi reikia rūpintis, bet ir visomis kūno dalimis, įskaitant ir smegenis. Tik tada galėsime tikėtis išvengti insulto.

10. Tabako rūkymas.

Statistikos duomenimis, tabako rūkymas yra insulto prielaidas. Jau mums žinomi Framingham studijų duomenys: rūkymas sukelia visokių širdies — kraujagyslių negyvenamumą, įskaitant arteriosklerozę. O ši šauktė šaukia insultą.

Įvairūs tyrimai rodo panašų rūkymo santykį su insultu; kuo daugiau rūkoma, tuo dažniau insultu sergama. Trumpai drūtai kalbant, tabako rūkymas labai susijęs su insultu. Taigi kiekvienam vyrui ir moteriai reikia mesti rūkyti dabar, dar šiandien, o ne tik tada, kai jau insultas ištinka.

11. Jausminis — emocinis nenormalumas.

Nuolatinis emocinis persitempimas, dėl menkėknių išgyvenimas kenkia širdžiai, arterijoms ir nervams. Tik normali reakcija į gyvenimo nesklaidumus mums nauda neša. Per stiprus jaudinimasis kelia kraujo riebumą, greitina sklerozę ir didina kraujospūdį.

Aišku, kad reikia imti save į rankas ir tvarkytis su perdėtu jautrumu. Gerėjimasis gėles žiedu ramina žmogų. Dorų žmonių būrelis veikia ramina mūsų karštakošius. Kiekvienas savaip raminkimės ir taip savo sveikatą gerinkime. Malda, daina, giesmė irgi gerai gydo mūsų nervus. Sveikas nusiteikimas

tuomet mes būtume tiesiog užverstu duomenų. Kad nuspręstume, kas iš tikrųjų yra svarbu, reikia kokios nors atrankos, — sakė R. Adolphs. Jis mano, kad migdolas yra labai svarbi šio atrankos mechanizmo detalė.

Mokslininkas su kolegomis mano, kad šis naujas migdolo funkcijos supratimas galėtų padėti kuriant gydymo metodus žmonėms, sergantiems kai kuriomis smegenų ligomis (pavyzdžiui, autizmu), apskundžiamomis emocijų atpažinimu.

Žinoma, kad sergantieji autizmu nenormaliai kreipia dėmesį tik į tam tikrus veido bruožus. Tiesiogiai nurodant, kaip žiūrėti į žmonių veidus, galėtų padėti jiems pagerinti vaizdinį socialinių užuominų suvokimą.

(Iš įvairių šaltinių)

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$68.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius — Valentinas Krumpis
administracija@draugas.org
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyta savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

**DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS**
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-5935
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvians sukurys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimu kabinė anglų ar lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGE — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste. 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
vėžio, sužeidimų darbovietėje bei kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

„Draugo“ skelbimų skyrius
1-773-585-9500

Apie ligonių slaugymą
namuose

Kauno miesto savivaldybėje 2004 m. gruodžio 13 d. buvo pristatyta lietuviškai išleista vokiečių autorių Ingeburg Barden, Alfred Vogel ir Georg Wodraschke knyga „Ligonių slaugymas namuose“. Gausiai iliustruotoje 300 puslapių knygoje pateikiamos praktinės žinios besimokantiems ir ieškantiems konsultacijos, kaip palengvinti gyvenimą sergantiems. Knyga 2,000 egz. tiražu išleido Lietuvos „Caritas“, o vertimą į lietuviškąjį leidimą finansavo Vokietijos „Caritas“ sąjunga (Deutscher Caritasverband).

Naują leidinį pristatė Lietuvos „Caritas“ direktorius kun. Robertas Grigas ir „Caritas“ projekto „Slauga ir globa namuose“ vadovė, socialinio darbo magistrė Lidiya Mitkuvienė akcentavė namie slaugomų ligonių patiriamus sunkumus dėl juos globojančių asmenų nepasirengimo. Medicinės literatūros gausybėje iki šiol nebuvo slaugos namuose vadovėlio. Naujuoju leidiniu bandoma šią spragą užpildyti. „Caritas“ vadovai nuosirdžiai padėkojo Lėdybos ir informacijos centrui „Už gyvybę“ už leidybų paslaugas ir centro vadybininkei Romai Birgerienei už itin kruopštų vertingo leidinio parengimą spaudai.

Knygą, kurioje šalia specifinių slaugos klausimų aptaria-

mas ir krikščioniškas požiūris į mirtį, gedėjimą, religinę pagarbą mirštantiesiems ir jo artimiesiems, labai palankiai įvertino pristatyme dalyvavę Kauno medicinos universiteto, gydytojų, slaugos ir socialinės rūpybos įstaigų atstovai.

„Caritas“ bendradarbiai šia proga supažindino kolegas ir su projektu „Slauga ir globa namuose“. Nuo 2001 m. Lietuvos „Caritas“ projektą „Slauga ir globa namuose“ remia Vokietijos katalikų akcija „Renovabis“, taip pat Kauno miesto savivaldybės Sveikatos ir Socialinių reikalų skyriai, valstybinė jaunimo reikalų taryba. Projekto tikslas — vadovaujantis krikščioniškąja žmogaus kaip neįstovėjusio vertybės samprata teikti kvalifikuotą slaugos bei socialinės rūpybos paslaugas pacientams namuose. Nuo projekto vykdymo pradžios 2002 m. iki 2004 m. spalio mėn. suteikta speciali paliatyvos slaugos pagalba 283 ligoniams, sergantiems onkologinėmis, neuromotorinėmis ir kitomis ligomis. Lietuvos „Caritas“ projekto „Slauga ir globa namuose“ darbuotojai kviečia į talką savanorius — moksleivius, studentus, kitus geravalius pagalbininkus, galintius dalį savo laiko skirti sergantiems, neretai apleistiems žmonėms.

BŽ, 2004 m. Nr. 24

KONFERENCIJA APIE UKRAINOS ATEITĮ

2004 m. gruodžio 10 d. Washington, DC, minint „Pasaulio žmogaus teisės dieną“, American Enterprise Institute įvyko tarptautinė konferencija, pavadinta „Ukrainos pasirinkimas: Europa ar Rusija?“. Po pastarųjų įvykių Ukrainoje bei Ukrainos Parlamento sprendimo, kad gruodžio 26 d. turi būti pakartoti prezidento rinkimai, kurie galutinai nuspręstų Ukrainos ateities raidą, dabar jau žinome, kad laimėjo „Oranžinė revoliucija“ — prezidentu išrinktas Viktor Juščenko, bet konferencijos metu tai buvo galima tik spėti.

Konferencijos tikslas buvo įvertinti Ukrainos geopolitinę orientaciją po naujų prezidento rinkimų. Aukšti JAV, Anglijos, Lenkijos, Ukrainos bei demokratinių pažiūrų rusų diskutavo šios valstybės ateitį. Svarbiausią pranešimą padarė, specialiai iš Ukrainos atvykęs kandidato Viktor Juščenko rinkiminės kampanijos viršininkas bei Ukrainos Parlamento narys Oleh Rybachuk. Tarp klausytojų

Po gruodžio 10 d. Washington, DC, įvykusios tarptautinės konferencijos Ukrainos prezidentų rinkimų klausimais. Ukrainos išrinktojo prez. Viktor Juščenko kabineto viršininkas ir Ukrainos Parlamento narys Oleh Rybachuk pasidžiaugė lietuvių dalyvavimu jo pranešime apie „Oranžinę revoliuciją“ Ukrainoje. Iš kairės: dr. Mykolas Pakštys, Oleh Rybachuk, Audronė Pakšienė, Lietuvos Respublikos ambasados JAV antroji sekretorė Žana Tarasevič.

buvo dalyviai iš Rytų bei Vidurio Europos valstybių, kurie šios konferencijos diskusijose

parodė didelį solidarumą, Ukrainos žmonėms siekiant demokratinės savo valstybės

ateities.

Audronė Pakšienė

BUVO APSTU ABSURDIŠKŲ IR SMAGIŲ ĮVYKIŲ

Besibaigiančiais metais buvo apstu žmogaus fantazijos skrydžių ir kritimų, absurdiškų ir linksmybų įvykių. Taiavo vyriausybės salos gyventojus paraginavo taupyti arbatą, kad būtų galima nupirkti daugiau ginklų, o Pasaulio banko vadovas James Wolfensohn surado Afrikos bėdų priežastį, apkaltingas del visko Juodojo žemyno vyrus, mušančius savo moteris.

Kol pasaulio galingieji darė protingas savo mąstymo išvadas ir bendrapiliečiams pateikinėjo įvairius siūlymus, bendrapiliečiai linksminosi savaip.

Singapūre įvyko pirmasis transseksualių ir transvestitų grožio konkursas; vieno Pakistano kaimo gyventojai mėgino plaktuku atidaryti priekstatinę miną, kad iš jos pasidarytų krosnelė; o statybinkas Australijoje „per kvailumą“ prisiėmė prie smilkinio vinių kalimo pistoletą ir iššovė.

Skirtingai nuo grožio konkurso nugalėtojo, kuris išvyko į tarptautinį tokio pat pobūdžio konkursą, pakistaniečiai iškelavo į aną pasaulį, o nevykėlis šaudytojas buvo nužentas į ligoninę su vinimi galvoje.

Praėjusiais metais ne pasakutinėje vietoje įvairių šalių žmonių gyvenime buvo ir piniginiai klausimai.

Štai Britanijoje nuteistas, kalėjime už seksualinius nusikaltimus atliekantis bausmę iki gyvos galvos, laimėjo loterijoje 7 mln. svarų, o Lenkijos mokesčių mokėtojas mirė nuo širdies smūgio, kai mokesčių įmoka per klaidą pareikalavo iš jo 23,560 dolerių.

Mažtarsiški kūrinių

Monumentalūs menas 2004 m. pasipildė kelias iškilias kūrinius. Didžiojoje Britanijoje buvo pastatytas paminklas šunims ir kirmėlėms, pasižymėjusiems per Antrąjį pasaulinį karą. Šiuo kūriniu — „Britanijos gyvūnai karė“ — pagaliau buvo atiduota ilgai laukta pagarba duoklė gyvūnams, tarnavusiems ir kentėjusiems už savo šalį.

Kinai pastatė memorialą „Nežinomi pelei“, pagerbdami laboratorijų gyvūnus, kurie padėjo Kinijai pasiekti naujų laimėjimų kuriant skiepus nuo netipinio plaučių uždegimo.

Tačiau ne visiems paminklas pavyks išlikti po 2004 metų penki žmonės susižeidė Dušanbeje, nukritę nuo kio tik pastatytą paminklą, pavadinto „Amžinasis gyvenimas“, kuris turėjo būti atidengtas Tadžikijos sostinės 80-mečio proga.

Kinijos valdžia pasveikino

gyvūnus. Beždžionės viename Kinijos safari parkų gavo netikėtą spalvingą dovaną: zoologijos sodo darbuotojai jas nudažė raudona, geltona ir kitokiomis spalvomis, rengdamiesi švesti Gaidžio metus pagal Menulio kalendorių.

Gyvūnai senaisiais metais atsakė tuo pačiu savo „vyresniems broliams“. Jie džiugino dainomis, kaip Australijos dingas, vardu Dinki, pats sau akompanavęs pianinu; ir nepaprastu išdringumu, kaip vokiečių šuo Rikas, mokantis atskirti ir suprasti maždaug 200 žmogaus kalbos žodžių.

Išsilgę žmogiško maisto gyvūnai išverždavo ir nieko netaranties piliečių namus ir surengdavo „pilvo šventes“. Antai išbadę šernas įsibrovė į privačią virtuvę Berlyne, įkandęs šeiminkui į koją ir pabėgęs pasislepti gretimame miške, o Amerikoje mėgstantis šokoladą lokys pašeiminkavo paralyzuoto piliečio namuose, privertęs jį užgniauzti kvapą laukti dvi valandas miegamajame, kol neprašytas svečias išeis.

„Sveikų nėra — yra nebaigtų tirti“

Mokslas ir technika, kaip visada, nestovėjo vietoje ir toliau progresavo. Mokslininkų ir tyrėjų dėmesys neaplenkė ir „slidaus“ J. R. R. Tolkieno trilogijos personažo Golumo ir paprastų svirplių.

Golumas, galintis būti vienu metu dviejose vietose ir kalbantis čiažiu balsu, sirgo šizoidinio asmenybės sutrikimu, padarė išvadą grupė Londono universiteto medicinos studentų grupę, nustatiusi jam septynis iš dešimties šios ligos požymius.

Tyrėjai iš Australijos priėjo visiškai suprantamą žmogaus požiūrį išvadą, kad ekstremalus seksualinis aktyvumas labai kenkia sveikatai.

Jie padalijo atrinktus eksperimentui stepių svirplius į dvi grupes, vienai davė daug proteino turinčio maisto, kitai — menkavertį. Gerai maitinami svirpliai tiesiog „sudegindavo“ save, be paliovos susidami patelėmis signalus susiporuoti, ir nugašdavo kur kas greičiau nei gyvenantys pusbadžiu ir todėl tylėsi jų broliai.

Imonė „Microsoft“, trokšdama jaunajai kartai padėti susipažinti su klasikiniu Homero kūriniu „Iliada“, išvertė jį į SMS žinučių kalbą. „Iliados“ antrosios dalies turinys sutilpo į 24 žodžius: „Agamemnon had a dream: Troy not defended. Ordered attack! But Trojans

knew they were coming and were prepared. Achilles sat sulking in his tent“. Tai maždaug reikštų: „Agamemnonas susapnavo: Troja neginama. Jis pasakė: „Į ataką!“ Bet trojiečiai laukė jų ir buvo pasirengę. Achilas sėdėjo palapinėje ir pyko“.

Tačiau mokslininkų atradimai nepilysta nusikaltėlių išdringumui. Lietuvos pasieniečiai rado trijų kilometrų ilgio požeminį vamzdį, kuriuo į šalį iš gretimų Baltarusijos tekėjo kontrabandinė degtinė, o Kolumbijos narkotikų baronai išvedė genetiškai modifikuotą kokamedį, kuriame yra daugiau narkotinių medžiagų ir kuris atsparus herbicidams.

Iš žvaigždžių gyvenimo

2000-ųjų sekso simbolis, amerikietė Britney Spears sugėbėjo du kartus per metus sudažyti širdį savo aistringiems gerbėjams — sausį ji trims dienoms ištekėjo už vaikystės draugo Jason Alexander, o rugsėjį — už šokėjo Kevin Federline.

Dainininkė Janet Jackson

STIKLELIO MĖGĖJAI IR VAIRAVIMAS

Pastaraisiais metais visoje Lietuvoje kasmet vis daugiau gyventojų skundžiasi, kad dėl girtų vairuotojų kaltės eismo metu jiems tenka patirti įvairiausių skaudžių nelaimių. Iki šiol galiojančios sankcijos tokiems pažeidėjams nėra veiksmingos, todėl, Susisiekimo ministro Zigmanto Balcyčia pavidimu, netrukus bus svarstoma galimybė siūlyti įstatymų pataisas, kurios sugriežtintų bausmes asmenims už pakartotinį vairavimą išgėrus. Kaip viena galimų naujų poveikio priemonių bus svarstoma galimybė tokius pažeidėjus patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Ministro pavidimu, artimiausiu metu bus svarstoma, ar tokia bei kitos griežtesnės poveikio priemonės gali būti taikomos už pakartotinį transporto priemonės vairavimą, apsaugus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų. Taip pat bus svarstoma galimybė atitinkamai griežčiau bausti asmenis, kuriems už tokius veiksmus jau buvo atimta teisė vairuoti. Antra vertus, numatyta siūlyti griežtesnes bausmes ir piliečiams, pakartotinai padavusiems teisę vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui.

Policijos skundai
Ministro Zigmanto Balcyčia

dešinioji krūtis, apsinuoginusi dėl neatsargių pasirodymo per JAV amerikietiško futbolo nacionalinės lygos finalo „Super Bowl“ rungtynių pertrauką partnerio Justin Timberlake veiksmų, tapo labiausiai ieškoma atvaizdu per visą interneto istoriją. Netiečinis J. Jackson striptizas privertė milijonus interneto vartotojų visame pasaulyje pulti į naršyklę, tikintis daugiau sužinoti apie to vakaro įvykius.

Vyrai — žvaigždės neatsilikę nuo savo kolegų. Pasizymėjo 2004 metais britų dainininkas ir kompozitorius Elton John, pagarsėjęs savo ūmiu būdu. Jo nuotraukomis vėl sumirgėjo laikraščių pirmieji puslapiai, kai, atvykęs į Taiwaną koncertuoti, vietos spaudos atstovus išvadino „storžievėmis, šlykščiomis kiaušėmis“, o po savaitės apkaltino popdainininkę Madoną, dainuojant su fonograma per savo pasirodymus ir pareiškė, kad „kiekviena, kuris plėšia po 75 svarus už koncertą, reikia nušauti“.

„Reuters“—BNS

teigimu, taikyti griežtesnės poveikio priemones prieš neblaivius vairuotojus nuspręsta imtis dėl to, kad pastaraisiais metais Lietuvos keliuose dėl jų kaltės zenkliai išaugo avarių skaičius. Štai per vienuolika praėjusių metų mėnesių dėl neblaivių vairuotojų kaltės padarytų autovykčių kiekis išaugo net 12,5 proc. Zuvisiųjų skaičius neblaivių vairuotojų sukeltose autoavarijose per tą patį laikotarpį išaugo 11,6 proc., o sužeistųjų — 13,2 proc. Lietuvos policijos atstovai skundžiasi, kad jiems sudėtinga kovoti su tokiais pažeidėjais, nes griežtesnių bausmių už pakartotinį vairavimą išgėrus ar kitaip apsaugus, nenumato jokie įstatymai.

Susisiekimo ministerijos informacija, kitose šalyse pakartotinai sėdę už vairo neblaivūs asmenys baudžiami kur kas griežčiau nei pas mus. Pavyzdžiui JAV, Illinois valstijoje toks pažeidėjas gali būti nubautas iki 10,000 dolerių bauda, be to, jam gali būti 6 metus atimta teisė vairuoti, taip pat jis gali nubautas kalėti iki 3 metų, o kai kuriose valstijose gali būti konfiskuota ir jo transporto priemonė. Prancūzijoje, Belgijoje šitai prasizgeja vairuotojai gali būti baudžiami 4,500 eurų bauda, baudos taškas ir kalėjimu iki 2 metų.

Kęstutis Pranckevičius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Būtina pertvarkyti imigracijos įstatymus

Sklando gandai, kad prezidento inauguracijos iškilmės kainuosiančios apie 40 mln. dol. Nėra ko stebėtis, nes, Respublikonų partija savo ežerėlyje turi pinigų, žuvų, ir svarbu viešai parodyti didausmą, kad dar ketverius metus galės valdyti šalį. Visgi šiuo metu 40 mln. išmesti „pasilinksminimui“ tikrai neišmirtinga. Juo labiau, kad pasaulis JAV kaltina šykštumu, o karas Irake sparčiai tuština valstybės iždą. Kaip būtų kilnu, jeigu prez. Bush pareikštų: nereikia tų prabangių iškilmų ir pokylių, nukreipkime pinigus cunami aukoms...

Kita daugelio žmonių svajonė: imigracijos reikalai. Prieš rinkimus ir šis, ir ankstesnieji kandidatai žadėjo pertvarkyti imigracijos įstatymus, galbūt leidžiant užsieniečiams laisviau, su laikina darbo viza, įvažiuoti į šį kraštą, užsidirbti pinigų ir po nustatyto laiko grįžti į savo tėvynę. Kalbėta ir apie tam tikrą amnestiją, taikomą nelegaliems imigrantams, kurie Amerikoje pasiekė mokslo laipsnį, nebuvo visuomenei našta, laikėsi JAV įstatymų... Rodos, visai logiška, kad žmonėms, atitinkantiems šioms taisyklėms ir norintiems visam laikui čia pasilikti, būtų leista tai padaryti.

Nors imigracijos įstatymai šiuo metu yra taip sunarplioti, jog vargiai ir juos sukurę biurokratai įstengtų atrasti „siūlo galą“, bet niekas negali paneigti fakto, kad nelegalūs imigrantai atranda kelius patekti į „išsvajotą šalį“. Didžioji jų dalis yra tikrai dori, darbštūs, geri žmonės, savo tėvynėje nerandantys pragyvenimo šaltinio. Amerikoje jie tų šaltinių randa, ir, net dirbdami patius juodžiausius darbus, gauna didesnę atlyginimą, kaip būtų galėję uždirbti savame krašte. Nepaisant, kad leidžiami įstatymai ir nustatomos baudos darbdaviams, samdantiems nelegalius imigrantus, tų įstatymų mažai paisyta tik eiliniai darbdaviai, bet ir aukštos valstybės pareigos esantys (arba į jas numatyti) asmenys. Panašiai atsitiko Tėvynės saugumo vadovo pareigoms pakviesto Bernard Kerik atveju: jis turėjo kvietimą atvesti, nes praieityje samdęs nelegalių meksikietę auklę savo vaikams...

Kai kalbama apie imigracijos įstatymų per-

tvarkymą, palengvinant užsieniečiams atvykimo ir apsigyvenimo sąlygas JAV, paprastai turima galvoje meksikiečius, šiuo metu Amerikoje sudaranti didžiausią gyventojų mažumą. Manoma, kad vien Illinois valstijoje per pastarąjį dešimtmetį apsigyveno daugiau kaip 400,000 nelegalių imigrantų. Nors tarp jų yra daug lenkų, lietuvių ir kitų uždarybių žmonių, bet daugumą visgi sudaro meksikiečiai.

Prez. George W. Bush, pradėjęs antrąją kadenciją, galbūt ištesės savo pažadą, padarytą Meksikos prez. Vicente Fox, ir atleis imigracijos varžtus. Suprantama, jie palengvės ne tik meksikiečiams, bet ir mūsų tautiečiams. Besisielojantiems, kad tuomet iš Lietuvos pabėgs dar daugiau žmonių, galima atsakyti taip: jeigu Lietuva, Meksika ar kuri kita valstybė labiau susirūpinę savo gyventojų gerove ir suteiktų jiems progą užsidirbti pragyvenimą, imigracija savaime sulėtėtų.

Prieš praėjusius Kalėdas Meksikos valdžia išspausdino apie pusantro mln. knygelių, kuriose paveiksluok ir dialogų pagalba patariamama „kaip saugiai patekti į Ameriką, o po to nepastebimai įsiliesti ir pranykti tarp vietinių gyventojų“. JAV imigracijos departamentas pasiūkino tokiu Meksikos elgesiu, tačiau Meksika ėmėsi šių priemonių, kad apsaugotų savo žmones nuo išnaudojimo, apgavystių, smurto ir net mirties. Nuo 2000 m. buvo netoli 2 tūkst. meksikiečių, nelegaliai kirtusių JAV-Meksikos sieną. Kai kurie mirė Arizonos dykumose, užtroško aklinai uždarytose transporto priemonėse, buvo „pervežę“ nužudyti. Knygelė kaip tik perspėja apie įvairius pavojus ir pataria saugotis žmonių, už nemažą mokeskį, žadančių saugiai pervesti per sieną. Galbūt ir Lietuva turėtų išleisti tokius leidinėlius, perspėjantys ypač moteris ir merginas, kad netikėtų suvedžiotų pažadais parūpinti užsienyje darbą, kuris iš esmės yra blogiau už vergiją.

Kaltinti Meksikos, kad perspėja savo gyventojus apie pavojus, nors ir nelegaliai keliaujant į Ameriką, negalime. Vertiau kaltinkime JAV biurokratizmą, kad nepertvarko pasenusių imigracijos įstatymų ir neprisitaiko prie laiko reikių.

ir dar valandėlė

Sudarė Nijolė Bražėnaitė-Paronetto

Nr.3

Tai buvo pradžia tų pirmų pasibaisėtinų ištrėmimo į Sibirą dienų prieš pat vokiečių okupaciją. Ši okupacija mamai suteikė dar daugiau begalinių sielvartų ir rūpesčių. 1941 m. sukilimo prieš sovietus metu mūsų namuose buvo rezistencijos štabas, sandėliukas buvo pilnas ginklų, o Algimantas prisijungė prie sukilėlių. Mamos drąsa ir tikėjimas išsilaisvinimu, ypač pasitikėjimas Dievu, jai davė stiprybės imtis tokios baisios rizikos. Ji žinojo ir tai, kad mudvi su Vida taip pat dalyvavome Kauno sukilėlių štabo veikloje, padėdamos spausdinti atsisaukimus į tautą.

Mindaugas, o vėliau ir Algimantas pateko į vokiečių kariuomenę. Mudvi su Vida, 1943 m. vokiečiams uždarius universitetus, Mamos pastangomis per jėzuitą tėvą Gruodį kartu su grupe studentų buvome išsiųstos į Vokietiją testuoti studijų. Mama liko viena su abiem motutėmis. Niekada neužmiršiu, kai ji, prieš mums išvykstant į Vokietiją, pasiūkė mudvi su Vida ir atsisveikindama pasakė: „Jaučiuosi lyg jus stumių į grabą, bet kitos išeities nėra... Noriu, kad jūs pabaigtumėte savo mokslą“. Nežinau, ar daug yra tokių motinų, kurios geriau leistų savo vaikus ir nežinią negu laikyti juos prie savęs tokiais netikrais laikais. Mama, nors ir skausmo pilna širdimi, norėjo mūsų geresnio gyvenimo. Taip prasidėjo mūsų ilgas atsisakymo laikotarpis, trukęs 22 metus. Šis laikotarpis yra užpildytas toks pažeidėjas gali būti nubautas iki 10,000 dolerių bauda, be to, jam gali būti 6 metus atimta teisė vairuoti, taip pat jis gali nubautas kalėti iki 3 metų, o kai kuriose valstijose gali būti konfiskuota ir jo transporto priemonė. Prancūzijoje, Belgijoje šitai prasizgeja vairuotojai gali būti baudžiami 4,500 eurų bauda, baudos taškas ir kalėjimu iki 2 metų.

1943 m. vokiečiai nusprendė likviduoti Kauno getą ir išgabenti visus žydus į koncentracijos stovyklą ar sušaudyti. Nuo nepriklausomybės laikų mama pažinojo Belą Baroniene, kuri retkarčiais slapta išslinkusi iš žydų brigados, varomos dirbti į Aleksoto oro uostą, ją aplankydavo. Bela jai papasakojo apie du vaikus, kurių tėvai ieškojo būdų juos išgelbėti nuo tikros pradžios. Vienas jų buvo devynių metų amžiaus Aleksandras Gringauzas, o kita — beveik penkerių metų mergytė Sarah Šilingovskaitė.

Mama sutiko padėti juos išgelbėti, tik reikėjo sugalvoti būdą, kaip juos ištraukti iš geto ir jai perduoti. Tuo metu Mindaugas dar buvo namie, laukdamas paskyrimo į vokiečių kariuomenę, ir jau turėjo vokiečių kareivio uniformą. Jo vaidmuo išgelbėjant šiuos vaikus yra aprašytas jų atsiminimuose, praėjus beveik 60 metų nuo tų įvykių, pridėtuose prie dokumentų. Sarah turėjo pati viena pereiti per Aleksoto tiltą, kur į sutartą vietą jos pasiuntė tėvo Mindaugas ir apdengęs ją, kad niekas neištartų, atnešė ir perdavė mūsų Mamai. Padėdama Mindaugo Mamai surado ir būdą, kaip atgabenti Sarah motiną, kuri vėliau buvo išvežta į koncentracijos stovyklą, kad šį dar kartą pamatytų savo dukrelę. Dina Steinberg, Belos Baroniens duktė, taip pat parašė savo atsiminimus apie mūsų mamą, kurie irgi yra pridėti prie dokumentų.

Kai kas nors mamos paklausdavo, ar ji nebijojo užtraukti pavojų visai savo šeimai, ji atsakydavo, kad tiesiog negalėjusi atstumti tu pražūčiai pasmerktų vaikų ir būtų negalėjusi ramiai gyventi, jei nebūtų to padariusi. Mama buvo labai religinga ir tikėjo, kad Dievo Apvaizda jai padės. Ir tikrai niekas jos neišdavė. Mindaugas tada buvo tik 18 metų. Jis gerai suprato savo žygdarbių pavojų ir labai kentėjo, kad nebuvo galimybės išvengti prievartinio tarnavimo vokiečių kariuomenėje. Ir štai jaunuolis, lietuvis, apsisvilkęs vokiečių kariuomenės uniformą, gelbėjo žydų vaikus.

Karo pabaigoje Rytprūsioje Mindaugas pateko į rusų nelaisvę. Belaisviai buvo pesti nuvaryti į Gardiną ir laikyti pasibaisėtinose sąlygose, pasmerkti išvežimui į Sibirą. Mindaugas mirė sulaukęs vos 22 metų amžiaus. Jai mirtis Mamai suteikė bausių išgyvenimų. Algimantas pateko į prancūzų nelaisvę. Jis mirė Amerikoje, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Kad galėtų išlaikyti save, motutes ir vaikus, Mama įsigijo karvę ir, užsidirbdama už parduotą pieną, šiaip taip vertėsi.

Bus daugiau.

Žvilgsnis į besikeičiančią Bažnyčią

Pokalbis su Kauno arkivyskupijos metropolitu, arkivyskupu Sigitu Tamkevičium, SJ

Atgauta demokratija ir bemaž prieš penkio metų atgauta laisvė bei nepriklausomybė daug kur Lietuvoje palietė ir bažnytinio gyvenimo sritį. Per tą laiką išaugo nemaža naujų bažnyčių, vienuolių, įsteigta naujo tipo labdaros, įvairaus tipo sielovados ir religinių organizacijų, veikia katalikiškos krypties Kauno Vytauto Didžiojo universitetas, kelios kolegijos, atsirado katalikiškų mokyklų ir gimnazijų, parengta nemaža profesionalių tikybų mokytojų, katechetų ir kitokių Bažnyčios gyvenimui kasdien reikalingų darbuotojų. Mūsų redakcija, sužinojusi, kad į Los Angeles (sausio 24 d.) ir į Čikagą (2005 m. sausio 31 d.), ir į Detroitą (vasario 7 d.) iš Lietuvos atvyksta Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, paprašė atsakyti į kelis klausimus:

— Kaip gali iš tikrųjų pasidžiaugti Lietuvos Katalikų Bažnyčia per šiuos kelis laisvės metus?

— Pesimistams atrodo, kad Bažnyčia suklebėjusi prie naujų laisvės sąlygų. Be abejo, laisvė buvo didelis iššūkis ne tik Bažnyčiai, bet ir esantiems šalia jos. Daug kuo galime pasidžiaugti, ypač Bažnyčios atsinaujinimu. Kunigams į talką atėjo labai daug pasauliečių, dirbančių švietimo,

socialinėje ir kitose srityse. Galime pasidžiaugti mokyklose vykdomu religiniu švietimu. Nors gaila, kad jis pasiekia tik pusę Lietuvos moksleivių, tačiau džiugu, kad norintieji giliau susipažinti su tikėjimu, turi palankias sąlygas. Ne mažiau galima pasidžiaugti Lietuvos katalikų labdaros veikla, į kurią yra įsijungę daug savanorių.

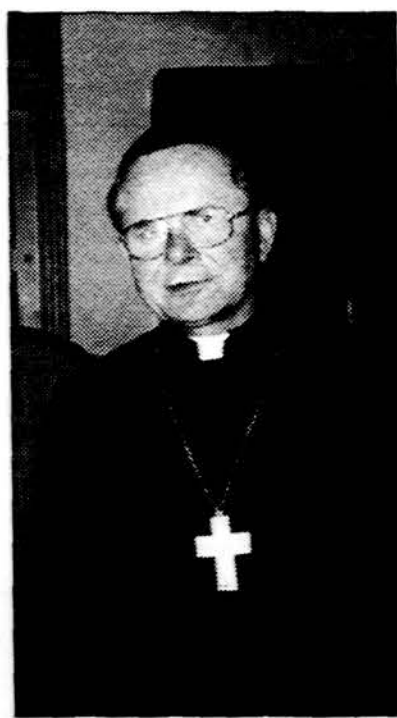
Ypač svarbu — sunorminti santykius tarp Valstybės ir Bažnyčios, kurie buvo reglamentuoti trimis sutartimis: dėl religinio švietimo, dėl sielovados kariuomenėje ir dėl juridinių santykių tarp Bažnyčios ir Valstybės.

— Kokie svarbiausi pakitimai ir įvykiai ženkliną Jūsų, kaip Kauno arkivyskupo ir metropolito, laikotarpį?

— Reikšmingas įvykis buvo 1997 m. įkurta Šiaulių vyskupija. Vyskupo katedra Šiauliuose labai svarbi ne tik tikvartajam pagal dydį Lietuvos miestui, bet ir visai Šiaulių apskričiai.

Kitas svarbus įvykis buvo jubiliejiniai 2000 metai ir per juos Kaune surengtas II tautinis Eucharistinis kongresas. Ruošimasis kongresui daugeliu atžvilgių buvo labai naudingas Kauno arkivyskupijai, nes Bažnyčios darbu subūrė daugelį pasauliečių ir davė aktyvų atnaujinti bažnytinį gyvenimą.

— Kokių sėkmingų sielovados barus visoje Lietuvoje ir konkrečiai Jūsų

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

vadovaujamoje arkivyskupijoje galėtumėte labiausiai pabrėžti?

— Be visų sielovadinių darbų, kuriais turi rūpintis kiekvienas vyskupas, kelias sritis ypač norėčiau pabrėžti. 2002 m., norint pagyventi sielovadą svarbiausiose srityse, pradėjome rengti II Kauno arkivyskupijos Sinodui. Pasiūsiu darbai, į kuriuos esame įtraukę daugumą tikinčiųjų bendruomenių ir įstaičių, tebevyksta.

Labai svarbus sielovados baras yra ruošimas sakramentiniame gyvenime. Dėl to parapijose buvo įvestas rimtas pasiruošimas Pirmajai komunijai, sutvirtinimui ir santuokai. Didžiama didesnių parapijų turi katechetus, kurie rūpinasi tikinčiųjų ruošimu religiniam gyvenimui.

Kadangi labai svarbus naujų kunigų rengimas, 1996 m. kunigystės siekiantiems

klierikams prie Kunigų seminarijos įkūriau Parengiamąjį skyrių. Vėliau šiam tikslui patatydinau Šiluvoje Jono Pauliaus II namus.

— Kas daugiausia sąlygojo Jūsų minėtųjų sričių sėkmę?

— Vienas vyskupas būtų nepajėgus nuveikti didelių darbų, nes vienas fronte — ne karys. Aš labiausiai džiaugiuosi savo pagalbinkais — dvasiškiais ir pasauliečiais, uoliai besidariusiais svarbiuose bažnytinio gyvenimo srityse. Dar labiau džiaugiuosi, jei uoliai pagalbinkų skaičius būtų keleriopai didesnis.

— Kokie bažnytiniai ir konkretūs sielovados barai, Jūsų nuomone, yra silpniausi ir dėl kokių priežasčių?

— Labai trūksta kunigų ir dėl šios priežasties daug kur neįmanoma normaliai sielovada. Kaip gali keli kunigai vykdyti sielovadą parapijoje, jei joje gyvena keliasdešimt tūkstančių tikinčiųjų, arba jei vienam kunigui reikia aptarnauti kelias parapijas? Taip pat trūksta kunigų, sugebantių rasti nuosirdžią kalbą su dabartiniu jaunimu, kuris, nepalankia dvasiniam gyvenimui linkme, yra smarkiai veikiamas masinės kultūros.

— Koks Lietuvos Bažnyčios ryšys yra palaikomas su Vatikanu, su kitų šalių vietinėmis Bažnyčiomis? Kokiose srityse tas ryšys yra pats reikšmingiausias?

— Artimiausi ryšiai Lietuvos Katalikų Bažnyčia sieja su Vokietijos, Lenkijos, Italijos, JAV vyskupijomis. Esame gavę visokeriopos paramos, kuri buvo labai reikalinga. Tai ne tik

medžiaginė parama, sakysime, JAV Vyskupų konferencija padėjo daugeliui mūsų kunigų ir pasauliečių Vakarų, ypač Romos universitetuose gauti gerą teologinį išsilavinimą. Vokietijos katalikai medžiagiškai rėmė visų vyskupijų parengtus projektus. Iš Lenkijos sėmėms patirties įvairiuose sielovadinių gyvenimo baruose. Jų patirtis mums buvo labai naudinga.

— Kokių pagalbų Jūsų arkivyskupija ir kartu visa Lietuva sulaukė iš Šventojo Sosto?

— Šventojo Sosto parama Lietuvai buvo labai svarbi net ir sovietiniais metais, kai Bažnyčia Lietuvoje buvo „tylos“ Bažnyčia. Tuomet už ją kalbėjo dabartinis popiežius Jonas Paulius II. Be to, reikia neužmiršti, kad Vatikanas nekuomet nepanaikino Lietuvos atstovybės, ką buvo padarę kitos valstybės. Ypač norėčiau išryškinti 1993 metus, kai šventasis Tėvas aplankė Lietuvą. Ne tik Bažnyčiai, bet ir visiems Lietuvos žmonėms šis apsilankymas buvo stiprus akstinas dvasiškai atsinaujinti ir su viltimis kurti ateities Lietuvą ir bažnytinį gyvenimą.

— Kas, Jūsų nuomone, labiausiai trukdo sėkmingai sielovadai, Lietuvos Bažnyčios veiklai ir plėtotei?

— Viena didelių kliūčių yra sovietinis palikimas žmonių sąmonėje. Penkiasdešimt okupacijos metų ne tik sužalojo žmonių dvasią, bet daugelį nutolimo ir nuo Bažnyčios. Dėl šios priežasties mirties kultūra surado labai palankią dirvą.

Gaila, bet atsakingi Valstybės žmonės nevertina Bažnyčios vaidmens tautos gyve-

nime ir savo sprendimais sudaro sąlygas plisti masinei kultūrai ir amoralumui.

— Kokie Jūsų asmeniniai ir oficialūs ryšiai užmezgti su svetur gyvenančiais lietuviais ir kokios Jūsų sulaukėte iš jų pagalbos?

— Dar sovietiniais metais pasisekė užmezgti ryšius su išeivijos spauda ir New York įsikūrusiu Lietuvos Informacijos centru, kuriam anuomet vadovavo kun. K. Puzevičius. Tuomet Amerikos lietuviai labai daug padėjo Lietuvos katalikams, garsindami po visą pasaulį jų patiriamus vargus.

Daugiausia paramos sulaukiame per lietuvių Religinę šalpą. Šiuo metu Kauno arkivyskupijos „mažiausius brolius“, kuriuos kasdien maitiname, pastoviai remia Kanados lietuviai. O vienkartinės paramos susilaukiame iš įvairių pavienių asmenų.

— Ar nemanote, jog dabar užsienyje gyvenančių lietuvių ir nelietuvių požiūris į Lietuvos Bažnyčią pasikeitęs?

— Tikrai nemanau, jog užsienio lietuvių požiūris būtų pasikeitęs, nes tam nebuvo priežasčių. Užsienio lietuviai, manau, yra dėkingi, nes jiems patarnauja daug iš Lietuvos atvykusių kunigų. Žinoma, pasitaikė, kai vienu kitu kunigu būdavo nusivilta, bet tokie atvejai nėra taisyklė, daugiau išimtis.

— Ar Jūs galėtumėte apibūdinti ar bent kiek keisti šių ryšių kryptį?

— Išeiviai yra reikalingi paramos iš tėvynės, o mes esame reikalingi jų paramos. Ne tik medžiaginės, bet iš jų turime mokytis gyventi laisvėje. Šiandien sunku prognozuoti, kiek iš Lietuvos į Vakarus išvyks mūsų tautiečių. Drįstu spėti, kad su kiekvienais metais šis skaičius mažės, nes Lietuvoje gyvenimo sąlygos tikrai gerės. Daugelį šiandien išvykstančiųjų Lietuva gali prarasti, nes, neturėdami religinių šaknų ir vadovaudamiesi tik medžiaginiais išskaičiavimais, daugelis jų gali labai greitai nutautėti. Be abejo, tai būtų skaudus nuostolis Lietuvai.

— Ko Jūs, arkivyskape, tikėtės iš svetur gyvenančių lietuvių dabar, po dešimt ir po dvidešimt metų?

— Sunkus klausimas. Labai norėčiau, kad nauji išeiviai

neiširtų dideliame Vakarų katilė, kad, atsistoje ant kojų, sugrįžtų į tėvynę. Tai būtų laimėjimas jiems, Lietuvai ir Bažnyčiai.

— Ko Jūs linkite tiems, kurie JAV atsirado prieš 60 metų ir paskutiniuoju metu?

— Neprarasti ryšio su Lietuva ir ją visokeriopai remti, tik galbūt apdairiau, nei tai buvo dar „na pirmaisiais nepriklausomybės metais. Vakarose gyvenančių lietuvių parama tėvynei dar ilgai bus labai reikalinga. Manau, kad labiausiai turi būti remiamos pozityvios švietimo programos.

— Ar negalvojate, kad Bažnyčios gyvenime gali būti esminių pakitimų po popiežiaus Jono Pauliaus II mirties?

— Visi žinome, koks didelis turtas Bažnyčiai yra dabartinis popiežius. Tačiau nereikia sektantiškai bogštauti, tarsi po jo mirties būtų pasaulio pabaiga ar Bažnyčioje įvyktų kažkokių pokyčių. Bažnyčia ir toliau atsilieps į visus sekuliaraus pasaulio išbandymus, nepraras drąsos, nes ji remiasi ne į save, bet į Kristų, kuris pažadėjo, kad net pragaro vartai jos nenu-galės.

Mieli Amerikos ir kitų žemynų bei kraštų lietuviai! Pasinaudodamas gražia proga, sveikinu Jus visus, didelius ir mažus, jau pradėjusius Naujuosius metus. Tegul Jus, išsi-barsčiusius po įvairias šalis, visas Jūsų šeimas, namus, darbus ir visą plačiąsą veiklą telaimina Viešpats, dangaus ir žemės Kūrėjas, kuris tesuteikia Jums vienybės, ištvermės, gražaus tarpusavio pasitikėjimo vienas kitu, kad ligi šiolei mes, sulaukę iš Jūsų daug dvasinės, politinės ir medžiaginės paramos, galėtume ir toliau pasimokyti iš Jūsų energijos, veiklumo, išdradingumo, susiklausymo, sveiko demokratiškumo, taip pat daugelio kitų naudingų ir vertingų dalykų. Visais Jumis džiaugiuosi ir ypatingais šiais metais linkiu sėkmės, santarvės, didesnės pagarbos, karštesnės meilės Eucharistijai, maldai ir Dievo Žodžiui.

Nuoširdžiai dėkojame už tiesius ir konkrečius atsakymus.

Kalbėjosi
kun. Kazimieras
Ambrasas, SJ

AUGALAI — PUOŠNUOLIAI

Nedaug yra kambarinių augalų, kurie nuolat žydi, o ir žydinčiųjų žiedus išauginti ar žydėjimą pratęsti, ypač žiemos mėnesiais, nelengva. Kad savo namus galėtume papuošti spalvingais augalais, pamėginkime auginti puošniolius, t.y. spalvingais, margais lapais kambarinius augalus.

Beveik visų jų tėvynė — šilto klimato kraštai. Kai ore pakankamai drėgmės, temperatūra per daug nesikeičia, o dirvožemis kupinas maistingų medžiagų, augalai „sau leidžia“ puošti margais, spalvingais, švelniais lapais. Vėsesnio ar sausesnio klimato zonoje augalų lapai daugiausia vienos spalvos — žali. Nedaug Amerikoje valstijų, kur tuos atogrąžinius augalus galima auginti savo kiemuose, darželiuose, matyti parkuose ir įvairiuose želdiniuose, tačiau — tik su truputį pastangų — visi galime juos auginti savo bute.

Nors paprastai tų marginalių augalų žiedai nepasizymi nei grožiu, nei spalvingumu, jų lapų puošnias atstoją bet kokius žiedus. Na, o spalvingais lapais augalus auginti nėra jau taip sunku, kaip kai kas mano.

Kaladžiai, krotonai ir kalatėjos

Daugeliui šie žodžiai nieko nereiškia, yra nesuprantami. Tačiau tai trijų marginalių augalų lietuviški pavadinimai.

Kad būtų lengviau susigaudyti, pamėginkime panašinti kiekvieną atskirai.

Jeigu yra tikrai nevykęs lietuviškas vertimas glėžnam,

švelniam atogrąžų augalui, tai kaladžiai! Žodis primena sunkią medžio „kaladę“, kai iš esmės augalas nei sunkus, nei masyvus.

Angliškai „Caladium“ arba „Imperial Caladium“, priklauso Araceae (Aroid) augalų šeimai.

Savaime auga atogrąžų miškuose Brazilijoje, Naujojoje Gvinėjoje, tačiau lengvai prisitaiko prie eilinio buto sąlygų. Jiems nereikia daug saulės (juk auga džiunglėse, medžių pavėsiuose), bet būtina drėgnas ir šiltas oras. Atkreipkite dėmesį, kad kaladijos (šis pavadinimas man daug gražiau skamba) dauginamos gumbais (kiek priimančiais kardelių šaknagumbius), tad pavasarį parduotuvėse, o taip pat augalų kataloguose jų galima užsisakyti. Šiems augalams reikalingas „ramybės laikotarpis“: kai lapai nūnyksta, gumbų laistyti nereikia, tegul augalas pailsi. Galima gumbus išimti iš žemės, apžiūrėti, ar sveiki, išskirti, jei prireiks „vaikų“, persodinti į naujus vazonėlius, (kaladijos mėgsta kiek rūgščią žemę — „acid soil“), o maždaug vasario mėnesį vėl pradėti laistyti ir

augalas atsigaus. Dažniausi kenkėjai — amarai bei voratinklinės erkutės.

Krotonai, angl. „Crotons“

lot. Codiaeum yra Euphorbiaceae (karpazolinių) šeimos augalas. Jų lapai labai spalvingi, blizgantys, odiški. Savaime, kaip nedideli medeliai ar krūmai, krotonai auga Pietryčių Azijoje, Australijoje, Ramiojo vandenyno salose, taip pat šiltoiose Amerikos valstijose. Yra krotonų, kurių lapai pamargininti geltonomis, raudonomis, žaliomis, net juodomis spalvomis.

Kad lapai neprarastų savo spalvingumo, krotonas reikia daug saulės (tik nestatykite tiesiai ant palangės). Tinka auginti verandose, vasarą — darželiuose. Krotonų kamienai ir šakos yra „medinės“, todėl, kaip ir kitiems „mediniams“ augalams, jiems reikia daug vandens. Laistant, nepilti vandens ant lapų. Galima visą vazoną panardinti į vandenį, palaikyti, kol prisitrauks vandens, ir išimti. Jeigu krotonas negaus pakankamai vandens, pradės kristi lapai. Nereikia leisti augalui apvyti, nes jis ilgai neatsigauna, taip pat nusilpusį augalą gali apnikti voratinklinės erkutės (mites). Krotonus puola ir skydamariai (scale) bei kai kurie kiti kenkėjai. Kai oras per sausas, pradeda džiūti augalo lapų galiukai. Jeigu sąlygos nepasikeis, pradės kristi lapai. Tačiau nesukubekite išmesti krotono, jei jis prarado didžiąją dalį savo

lapų. Kai suteiksite pakankamai drėgmės, augalas pamažu atsigaus. Beje, krotonai nemėgsta šalto vandens, skersvėjų, didelio temperatūros pasikeitimo kambaryje. Jei gaus per mažai saulės šviesos, užuot gražių margų lapų, turėsite vien žalią augalą.

Kalatėjos, angl. „Calathea“ (dažniausiai su paaiškinimais — priedais, pvz. Calathea insignis, Calathea zebrina, Calathea ornata ir pan.), lot. Calathea, priklauso Marantaceae šeimai, kuri turi apie 130 rūšių. Kalatėjų yra siauralapių, apvaliųjų lapais, plaučių, pailgiųjų lapais, bet visi jie dryžuoti (dryžiai dažniausiai nuo vidurinės „gyslos“ plunksniškai eina į lapo pakraščius), margi, net su sidabriniais, rausvais, gelsvais, baltais atspalviais.

Kaip ir kiti atogrąžų augalai, kalatėjos reikalauja šilto oro, drėgmės, bet ne tiesiogios saulės spindulių. Jų lapų pakraščiai pradeda džiūti, kai oras kambaryje yra per sausas. Jeigu augalas pradeda

nykti, kai išleidžia šonines atžalas, vadinasi žemėje trūksta maistingų medžiagų, reikia patręšti. Kai kalatėjos lapai sukasi į tuteles, šaknys yra perdžiūvusios — reikia visą vazoną įstatyti į vandenį ir palaikyti, kol prisitrauks drėgmės, tuomet išimti, padėti ant lėkštelės, o po kiek laiko vandenį, atsiradusį lėkštelėje po

vazonu, išpilti.

Viena įdomi Maranta šeimos atmaina yra vadinamasis „Prayer plant“ — besimeldžiantis augalas. Jis taip vadinamas dėl to, kad vakare susiglaudžia po du lapus ir primena maldai sudėtas rankas.

Spalvotais lapais augalai atrodo labai įspūdingai, kai susodinami grupėmis dideliuose vazonuose arba loveliukuose. Tokiu atveju labai naudinga juos sodinti į žemę, kurioje priamaisya samanų (visi čia minėti augalai mėgsta kiek rūgščią žemę, o tokio rūgštingumo kaip tik suteikia samanos) su lapų priemaiša, arba specialiai pirkti žemę, paruoštą margiesiems atogrąžų augalams. Taip pat galima į lovelius sudėti atskirus vazonus su augalais (geriausiai — molinius), o tarpus pripldyti samanomis.

AR NENUODINGAS SKYUSTIS

Klausimas: kai kurie laptuotieji augalai mano bute kartas nuo karto „verčia“ — nuo jų lapų krinta vandens lašai. Ar tas vanduo nenuodingas?

Atsakymas: skyustis, lašančis nuo kambarinių augalų lapų yra ne kas kita, kaip rasa. Kai oras pakankamai drėgnas, ypač prieš lietų, o augalas gausiai palaistytas, lapai garina daugiau skysčio ir atsiranda vandens lašeliai. Ne visi augalai tai daro, bet dažniausiai placialapiai, atogrąžų augalai, kurių lapai minkšti. Net jeigu pats augalas yra nuodingas, nuo jo lapų varvanti rasa — nekenksminga.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane.
Vilma Jarulienė.
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomoti 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600-\$640; 2 mieg. — \$680-\$720. Tel. 630-910-0644, Jana.

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER **ATLANTIC Express Corp.**

YRA GALIMYBĖ UŽSIKAITI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAJ RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

KIJEVAS

Aukščiausiasis Teismas nepatenkino rinkimus pralaimėjusio kandidato į prezidentus Viktor Janukovič patikėtinų pateiktą 4 skundų dėl gruodžio 30 d. priimtų keturių Centrinės rinkimų komisijos nutarimų. Pagal nagrinėjimo rezultatus, visi keturi skundai atmesti ir grąžinti pareiškėjams, nes jie pateikti nesilaikant prezidento rinkimų 95 straipsnio — skundose neišaiškinti suformuluoti reikalavimai, nenurodyta, kaip pažeistos kandidato teisės ir kaip jas atkurti.

LONDONAS

Artėjant visuotiniams rinkimams Didžiosios Britanijos ministrui pirmininkui Tony Blair ir jo įtakingajam finansų ministrui Gordon Brown pirmadienį sunkiai sekėsi paneigti naujus gandus apie jų tarpusavio nesutarimus. Du svarbiausi britų politikos veikėjai pirmadienį bendrąsias pademonstruoti vienybę per susitikimą su leiboristų parlamentarais, kurie būgštauja, kad abiejų vadovų konkurencija partijai per rinkimus gali brangiai kainuoti.

STOKHOLMAS

Švedijoje maždaug 220,000 šeimų pirmadienį dar turi gyventi be elektros energijos, kurios tiekimas nutrūko per sekmdienį praužusią stiprią audrą, pareikalavusią žmonių gyvybių ir padariusią didžiulius nuostolių visoje Europos šiaurėje. Kaip pranešė elektros kompanija „Sydkraft“, elektros tiekimui visiškai atnaujinti prireiks savaitės. Per savaitgalio audrą Šiaurės Europoje žuvo 14 žmonių — septyni Švedijoje, keturi Danijoje ir trys Didžiojoje Britanijoje. Daugiausia žmonių žuvo savo automobiliuose, ant kurių užvirto medžiai. Meteorologai perspėja, kad virš Norvegijos jūros formuojasi kita audra.

KOPENHAGA

Į Danijos ministro pirmininko sekretoriatą pirmadienį atsiųstas vokas su įtartiniais balto spalvos milteilais. Policija uždare Danijos parlamento pastatą ir išsivežė milteilus iširti. Pasak pareigūnų Danijos parlamente, policija pareikalavo uždaryti visą pastatą, kuriame yra ir ministro pirmininko kabinetas, bei išjungti ventiliacijos

sistemą. Danijos ministras pirmininkas Anders Fogh Rasmussen yra tvirtas JAV sąjungi-ninkas Irake, kur amerikiečių vadovaujamos pajėgos tar-nauja 500 danų karių.

VARŠUVA

Europos Sąjungos (ES) ko-misaras iš Slovakijos Jan Figel paprašė buvusio Lenkijos prezi-dento Lech Waleša tapti specia-liuoju ES patarėju. Pasak vieno šaltinio, legendinis „Solidaru-mo“ vadovas šį pasiūlymą prie-mė. „Europa turėtų būti grin-džiama krikščioniškomis verty-bėmis ir 10-čia Dievo įsakymų. Rengiuosi perspėti, kad Euro-pos struktūros gali virsti oligar-chija“, pabrėžė jis. Lenkų euro-parlamentarui Janusz Lewan-dowski šis pasiūlymas yra įro-dymas, kad L. Waleša laikomas taikos lenkų revoliucijos simbo-liu. „Tai geriausias būdas pasi-naudoti jo politinio talento ir prestižo, kurį jis turi užsienyje“, sakė J. Lewandowski.

JAV

DETROIT

Sekmdienį prasidėjusioje JAV tarptautinėje automobilių parodoje „metų automobilio“ ti-tulas atiteko prabangiam seda-nui „Chrysler 300“. Tarp visur-eigių žurnalistai prestižinį ap-dovanojimą skyrė hibridiniam modeliui „Ford Escape“, kuris šioje kovoje įveikė naująjį „Land Rover LR3“ ir „Ford Fre-estyle“. „Ford“ padalinio prezi-dentas Stephen Lyons pareiškė, kad pirmojo bendrovės modelio su hibridiniu varikliu paklausa yra ypač didelė. Vertinimo ko-misija, suformuota iš JAV auto-mobilizmo žurnalistų, renka ge-riausią naują automobilį ir nau-ją visureigį nuo 1994 metų.

AZIJA

BANDA ACEH

Indonezijos Aceh provincijoje pirmadienį sudužo JAV kariškių sraigtasparnis, dalyvavęs pagalbos nuo cunamio nukentėjusiems regionams operacijoje, tačiau niekas nežuvo, tik trumpam buvo nutrukęs pagalbos teikimas. Sraigtasparnis „Sea-hawk“ nukrito netoli provincijos sostinės Banda Aceh oro uosto. Žurnalistai iš įvykio vietos pranešė, kad pilkas jo korpusas nukentėjo ir, pavirtęs ant šono, gulį ryžių lauke, tačiau sulau-

žytos sraigto mentės ir beveik nulaužta uodega.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Sabotažas paralyžiavo visą Šiaurės Irako naftos sistemą — visiškai sustojo naftos perdir-bimo gamyklos, beveik nevyksta eksportas. Pastarosiomis die-nomis įvykdyti išpuoliai prieš naftos pramonės objektus iš es-mės sustabdė visą sistemą šia-me strategiškai svarbiame Ira-ko naftos gavybos regione. Naftos ministras Thamer al Ghadh-ban praėjusį savaitgalį televizijai „al Arabiya“ sakė, kad vy-riausybės priešai Irako naftos infrastruktūrai paskelbė „ab-soliutų karą“. Jis turėjo omenyje sunitų gyvenamus šalies ra-jonus, kur sukilimas stipriausis.

GAZA

Palestiniečių grupuotės „Hamas“ ir „Islamo džihadas“ pirmadienį pažadėjo bendradar-biauti su naujai išrinktu palesti-niečių prezidentu Mahmud Abbas, tačiau įspėjo, jog tės ata-kas prieš Izraelį. Nors islamistų kovotojai, nepritariantys M. Ab-bas raginimams paskelbti pa-liubas, boikotavo sekmdienį vykusius rinkimus, „Hamas“ pareiškė esanti pasirengusi dirbti su antruoju palestiniečių prezidentu. Sekmdienį vyku-siuose rinkimuose Palestinos iš-sivadavimo organizacijos pirmi-ninkas M. Abbas surinko 62.32 proc. balsų ir gerokai aplenkė savo rimčiausią varžovą Mus-tafa Barghuti, kuris surinko 19.8 proc. balsų.

AFRIKA

LIBERVILLE

Gabono prezidentas Omar Bongo pirmadienį šios šalies sostinėje Liberville atidarė pir-mąjį Afrikos Sąjungos (AS) tai-kos ir saugumo tarybos viršinūjų susitikimą, kurio metu numa-toma svarstyti sunkiausiai sprendžiamus šio žemyno konfliktai. Prezidentas ypač ragino per šį susitikimą tarybą sudar-anti valstybių vadovus „iš-pareigoti sumažinti smurtą“. Tarp vadovų, atvykusių į Liber-ville, yra Pietų Afrikos Respublikos prezidentas ir AS tarpinin-kas Thabo Mbeki bei dabartinis AS pirmininkas, Nigerijos pre-zidentas Olusegun Obasanjo.

tuvos gyventojų paliko be elek-tros energijos, kai kuriose vieto-vėse buvo nutrukęs šilumos, vandens tiekimas. Del stipraus vėjo darba buvo nutraukęs Klai-pėdos jūrų uostas, Smiltnys perkėlė. Palangos oro uostas. Pirmadienį rytu be elektros vis dar buvo likę maždaug 40,000 Vakarų ir Rytų skirsto-mųjų tinklų klientų.

atvykusio karališkųjų karinių oro pajėgų kapitona.

32 metų Norvegijos pilietis automobili „Volvo V70“ paliko nesaugumoje automobilių aikš-telėje. Naktį vagys išdaužė gali-nį ir šoninį langų stiklus ir pa-voję nešiojamą grotuvą „Sony“ bei nešiojamą radijo imtuvą „Icom“ su mikrofonu.

Del viešosios tvarkos pažei-dimo pradėtas ikiteisminis tyri-mas.

Vilniaus miesto 2-ojo polici-jos komisariato viršininkas Pet-ras Burdėlis sakė, kad sulauky-tasis policijai nėra žinomas. Kol kas jis neapklauiamas, nes yra stipriai įkaušęs. Jis bus apklaui-amas, kai išsiblaivys.

IŠLEIDŽIAMAS K. BORUTOS

„BALTARAGIO MALŪNO“ PIRMINIS VARIANTAS

Lietuvių literatūros visuomenės sausio 6-ąją pažymi lite-ratūros maištininko, poeto, pro-zininko, vertėjo Kazio Borutos gimimo 100-ąsias metines.

Šiai progai skirtą mokslinę konferenciją „Lietuviškasis Brandas: asmenybės laisvė, iššūkis, neprisitaikymas“ sausio 14 dieną rengia Lietuvių lite-ratūros ir tautosakos institu-tas, o šio instituto Leidybos cen-tras pirmą kartą po 60 metų perleidžia garsiausio K. Borutos romano „Baltaragio malūnas“ pirmąjį leidimą.

Kaip sakė šiuolaikinės lite-ratūros tyrinėtoja dr. Solveiga Daugirdaitė, tai bus pirmasis „Baltaragio malūno“ mokslinis leidimas su išsamiais komen-tarais, atskleidžiančiais ir intri-guojančią K. Borutos gyvenimo bei kūrybos faktų. „Mums nuo mokyklos laikų žinomas antra-sis „Baltaragio malūno“ va-riantas labai skiriasi nuo pir-mojo, parašyto Antrojo pasa-u-linio karo metais. Pasirodžius romanui 1945 metais, K. Boruta buvo „nuskalpuotas“ ir privėr-tas kūrinių perrašyti. Antrasis pataisytas romano leidimas išėjo 1962 metais, tačiau „Bal-taragio malūno“ vertėjai į vo-kiečių, islandų ir kitas užsienio kalbas rinkosi būtent pirmąjį kūrinių variantą, kurio placiųji visuomenė iki šiol nežino“, — sakė S. Daugirdaitė.

„Baltaragio malūno“ moks-linį leidimą parengė K. Boru-tos kūrybos tyrinėtoja šiaulie-tė literaturologė dr. Dalia Strio-gaitė.

Lietuvių literatūros anto-logijoje K. Boruta (1905–1965) — vadnamas maistingos dvasinės prigimties kūrėju, antikon-formistu gyvenime ir kūryboje,

ekspresionistinio, energingos intonacijos eilėraščių tipo, nova-toriškų folklorinių romanų kūrėju, lietuvių pasakų eiliuoto-ju, kelių bei humoristinių kūrinių autoriumi.

Del savo pažiūrų radikaliz-mo ir statuso budo K. Boruta buvo pašalintas iš mokytojų seminarijos ir Lietuvos univer-siteto, emigravęs studijavo Vienos ir Berlyno universite-tuose. Grįžęs į Lietuvą, už poli-tinę veiklą nesky buvo areštuotas, kalintas įvairių valdžių, draustos platinti jo knygos. Antrojo pasaulinio karo metais gyvendamas Vilniuje, rūpinosi išsaugoti nuo sunaikinimo li-tuanistikos rankraštinius fon-dus, gelbėjo žydus. 1946 m. suimtas, karinio tribunolo nuteistas, kalintas Rasų lagery-jie prie Vilniaus, 1949 m. amnes-tuotas, tačiau ilgai negalėjo spausdintis.

Pasak S. Daugirdaitės, K. Borutos kūrybai būdingas lais-vo žmogaus idealas, iššūkis inertiškai, bedvasei aplinkai aktualus ir šiems laikams, kai kultūros, literatūros gyvenimą valdo pinigai, leidėjų interesai, o apie meninius dalykus retai tekalbama.

K. Boruta yra išleides keturis poezijos rinkinius ir pro-zos knygas, dokumentinį pasa-kojimą „Kelionės į Šiaurę“, folk-loro stilizacijos knygas „Dangus griūva“ ir „Jurgio Paketurio klajonės“, ir lietuvių kalbą išvertęs pasaulinės klasikos kūrinių. Rašytojo asmenybė, maistinga jaunystė atspindi 1999 m. išėjusi autobiografinė knyga „Gyvenimas drauge su draugu“.

(Elta)

„KREGŽDĖS LIZDELIS“ PALEMONE

Gruodžio 29 d. Kaune, Palemone po perstatymo ati-darytas poetas, Salomėjos Nė-ries (1904–1945) memorialinis muziejus. Šiame name, kuris 1937 m. buvo pastatytas pagal poeto vyro — skulptoriaus ir architekto Bernardo Bučo pro-jektą, prabėgo laimingiausi Bučų gyvenimo metai. Šiame namo 100-osios S. Nėries gimimo metinės. Poetė su vyru ir sūneliu Sauliumi Palemone gyveno nuo 1937 iki 1941 metų. Namelį šeimininkai vadino „Kregždės lizdeliu“.

Pastatas iš pradžių buvo medinis, vėliau apmūrytas, pristatytas vieno aukšto prie-statas — skulptoriaus dirbtuvė. Per karą namelis buvo apiplėš-tas ir nuniokotas, todėl po karo šeima į jį gyventi nebegrįžo.

Memorialinis muziejus čia įkurtas 1962 m. Kambarių aplinka ir kai kurie baldai buvo atkurti pagal B. Bučo pasako-jimus. Pastaraisiais metais šio namo būklė buvo avarinė, muziejinė veikla jame buvo beveik neįmanoma. S. Nėries memorialinio muziejaus restau-ravimo darbų techninio projek-to parengimui pernai Vyriausybė skyrė 52,000 litų. Vy-riausybės nutarimu, S. Nėries muziejaus tvarkymo ir pastato remonto darbai buvo įtraukti į 2004 metų Valstybės investicijų programą. Bendra projekto samata — 1,6 mln. litų. Re-monto darbai pradėti 2004 m. kovą. Pastatas restauruotas nuo pamatų, apšiltintas, įren-gta hidroizoliacija, sutvarkyti vidaus ir lauko inžineriniai tin-klai, įrengtas elektrinis šildy-mas bei moderni priešgaisrinė ir apsauginė signalizacija, tera-sos pritaikytos muziejinė veik-lai. Taip pat įrengta edukacinė

klasė, fondų įranga, sutvarky-tos pagalbinės patalpos, su-darytos sąlygos muziejui lanky-ti neigaliesiems.

Atliekant visus darbus buvo griežtai laikomasi autentikos, nepažeidžiant pirminio namo vaizdo ir architektūros. Įrengta moderni S. Nėries gyvenimo ir kūrybos ekspozicija, atnaujinta trijų memorialinių kambarių aplinka ir B. Bučo žiemos dirb-tuvė. Sutvarkytas prie muzie-jaus esantis 7,266 kv. metrų sklypas, priklausęs Bučų šei-mai.

S. Nėries memorialinis mu-ziejus yra Maironio lietuvių li-teratūros muziejaus padalinys, visuomenei jis atvers duris nuo kitų metų.

S. Nėris (Salomėja Batins-kaitė-Bučienė) gimė 1904 m. spalio 17 d. Kiršų kaime, Vilkaviškio apskrityje. Nuo 1924 m. ji studijavo Lietuvos universitete teologijos-filosofi-jos fakultete. 1928 m. S. Nėries pradėjo dėstyti vokiečių kalbą Seinų „Žiburio“ gimnazijoje Lazdijuose, o 1931 m. poetė apsigyveno Kaune. Vėliau S. Nėris dirbo mergaičių gimnazi-joje Panevėžyje, o 1936 m. pabaigoje ištekojo ir iki 1937 m. gyveno Paryžiuje. Grįžusi į Lietuvą, S. Nėris buvo paskirta mokytojautei į Kauno trečiąją gimnaziją. Tada poetė apsi-gyveno Palemone. 1938-aisiais buvo išleistas gražiausias jos poezijos rinkinys „Diemedžiui žydėsiu“, už kurį poetė paskir-ta Valstybinė literatūros premi-a. 1944-aisiais poetė sunkiai susirgo ir mirė Maskvos ligo-ninėje 1945 m. liepos 7 d. Ji buvo palaidota Kaune, Kultūros muziejaus sodelyje, vėliau per-laidota Petrašiūnų kapinėse.

(Elta)

DRAGUGAS, 2005 m. sausio 11 d., antradienis

5

Mūsų brangiam Š. A. Lietuvių Muzikos sąjun-gos garbės nariui, vargonų virtuozui

A + A JONUI ŽUKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai ELE-NAI, sūnui dr. JONUI ALGIMANTUI ir šeimai bei broliui Zigmui Lietuvoje.

*Sąjungos valdyba ir
„Muzikos žinių“ redaktorai*

A + A JULIUI LINTAKUI

mūsų uoliam nariui mirus, nuoširdžiai užjau-čiame BIRUTĘ LINTAKIENĘ ir visą jos šeimą.

*Amerikos Lietuvių Inžinierių ir
Architektų sąjunga*

PADEKA Mano mylimas vyras A + A BRONIUS ZABUKAS

po sunkios ligos, mirė 2004 m. gruodžio 17 d., Largo, Flo-ridoje. Dėkoju kan. Bernardui Talaišui ir kun. dr. Matui Čyviui už gedulingas šv. Mišias, aukotas šv. Jono baž-nyčioje. Ačiū karsto nešėjams ir visiems, aukojusiems šv. Mišioms bei įvairioms labdaros organizacijoms, Floridoje. Velionio kūnas buvo parvežtas į Čikagą, kur pal. Jurgio Matulaučio misijos bažnyčioje buvo aukotos šv. Mišios už velionio sielą. Nuoširdi padėka kun. Algirdui Paliokui ir mons. Ignui Urbanui už šv. Mišias misijos bažnyčioje. Ačiū karsto nešėjams S. Zabukai, A. Viktorai, K. Konkul, V. Konkulevičiui, G. Valaičiui ir M. Komatina už patar-navimą.

Nuoširdi padėka asmenims, išreiškiusiems užuojautą žodžiu ir raštu. Ypatingai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, taip gausiai dalyvavusiems šv. Mišių au-kose Floridoje ir Čikagoje, ir palydint aš Bronių į amžino poilsio vietą šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdinti žmona ir šeima

10 DALYKŲ, KURIŲ NEREIKĖTŲ PIRKTI

Dovanų pirkėjai turėtų ven-gti papuošalų iš koralų, krokodi-lo odos bei didžiojo eršketo ikrų, jei švenčių sezonui jie nori mė-gautis be kaltės. Tai gruodžio 21 d. pažymėjo Pasaulinis gam-tos apsaugos fondas (WWF).

Šveicarijoje įkurtas fondas šiuos tris dalykus įtraukė į sąrašą 10 dalykų, kurių panau-dojimas komerciniais tikslais kelia grėsmę nykstantiems gyvūnų ir augalų rūšims.

Anot fondo, dovanų pirk-mo dvasios įkvėpti žmonės taip pat neturėtų pirkti tigru, kaip naminių gyvūnų, bei iš jų pagamintų produktų. „Visa tarptau-tinė prekyba tigru produktais — nesvarbu, ar panaudojimai Azijos medicinoje, ar suveny-rams bei sėkmę nešantiems amu-letams gaminti — nelegali“, — pareiškė pabrėžė WWF.

Fondas įspėjo, kad gaminių iš dramblio kaulo taip pat nerekėtų pirkti, nes tai kelia

grėsmę dramblių išlikimui.

Kaspijos jūroje gyvenan-tiems erškėtams (didžiojo eršketo ikrų šaltiniui) dėl nele-galaus grobstymo gresia išny-kimas. Jų, anot WWF, derėtų pirkti tik stiklainiuose su JT kovos su prekyba nykstan-ciomis rūšimis agentūros CITES sertifikatais.

Iš Tibeto antilopių kailio audiamų prabangių gobtuvų taip pat nedera įsigyti. „Norint gauti vilnos, antilopė reikia nušauti“, — įspėjo WWF.

Anot fondo, Tarptautinėje prekyboje draudžiama par-duoti ir daug kaktusų rūšių. WWF pirkėjams taip pat pataria vengti pirkti prietai-sus, tokius kaip televizoriai ar garso įrangą, kurie, įjungus jų vadinamąjį parengties režimą, sunaudoja daug elektros eneri-gijos. Toks energijos švaistymas esą dar viena grėsmė aplinkai.

(Elta)

PER METUS IŠGERIA 9 LITRUS VYNO

Lietuvoje kasmet vienam asmeniui tenka 9 litrai vyno, skelbia Čekijos žurnalas „Ty-den“, sudaręs šio gerimo varto-jimo Europos Sąjungos valsty-bėse lentelę.

Liuksemburge, Prancūzijo-je, Italijoje, Portugalijoje ar Ispanijoje vienam žmogui tenka nuo 35 iki 69 litrų per metus.

Bet, pasak bendrovės „Mi-neraliniai vandenys“ rinkos analitiko Gintauto Jašinsko, tikrasis atsilikimas toli gražu nėra toks didelis. „Juk lentelėje pirmiausia nurodoma — tik-ras turistų rojus. Esu tikras, kad atvykėliams tose šalyse tenka ne mažiau kaip 30 proc. suvartojamo vyno“, — įsitikinęs

G. Jašinskas.

Pagal išgeriamą vyno kiekį Lietuva gerokai lenkia ir Lat-viją su Estija, ir kaimyninę Lenkiją. Anot G. Jašinsko, tai nėra labai keista, nes, pavyz-džiui, ir Latvija, ir Lenkija yra alaus bei stipriųjų gerimų var-totojų valstybės.

Kita vertus, Lietuva labai nemazai — net 23 proc. vyno pa-gamina pati. „Mes iš tiesų turime labai geras galimybes per 10 metų pakelti vartojimo kartelę iki 17–20 litrų vyno per metus vie-nam žmogui“, — sakė G. Jašinskas.

Tiesa, pats vyno vartojimas Lietuvoje kasmet auga ne itin daug — iki 10 procentų.

(BNS)

Savaitgalį siautęs uraganas labiausiai nuniokojo pajūrį

Atkelta iš 1 psl. keturios 110 kV elektros perda-vidimo linijos bei viena iš keturių 330 kV linijų, jungiančių Lietu-vos energetikos sistemą su Lat-vija.

Bendrovės duomenimis, pa-staroji linija nutrūko šeštadienį vakare, vėjui išvertus linijas at-ramą Latvijos teritorijoje. Ji bus įjungta atstatius atramą ir pa-

šalinus gedimą. Kitos tarpstis-tėminės jungtys su kaimyninėmis šalimis veikia normaliai.

Del uragano bendrovėi „Lietuvos energija“ priklausan-čiame perdavimo tinkle iš viso įvyko 42 gedimai. Didžioji dalis gedimų įvyko ant linijų laidų užtvirtus medžiams.

Į Baltiją atsisritys uraganas „Ervinas“ beveik 250,000 Lie-

Šiauliuose — Norvegijos naikintuvai

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazėje Zokniuose prie Šiaulių pirmadienio pavakare nusileido pirmieji du iš keturių Norvegijos karališkųjų oro pajė-gų naikintuvų „F-16 Fighting Falcon“, kuriais norvegų pilotai tris mėnesius stebės Baltijos ša-lių oro erdvę.

Girtutėlis vilnietis su netikru pistoletu brovėsi į Seimą

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Vadovybės apsaugos departa-mento pareigūnai pirmadienį Seime sulaukė girtutėlį vilnietį, kuris švaistėsi netikru pistole-tu.

Apie 2 val. 30 min. popiet į Seimo III-uosius rūmus užėjo 61 vilnietis V.A.

Vadovybės apsaugos depar-

tamento prie Vidaus reikalų mi-nisterijos pareigūnui pasiteira-vus kokių tikslų jis atvyko į Sei-mą, vyriškis nukreipė į parei-gūnus ir pistoletą panašų daiktą.

Vilnietis buvo sulaukytas ir nuvežtas į Vilniaus miesto 2-ąjį policijos komisariatą. Jam nus-tatytas sunkus — 3,5 promilės — girtumas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

MIELIEJI SKAITYTOJAI, dėkojame visiems, atnaujinusiems „Draugo“ prenumeratą 2005 m. Redakcijos administracija gal kiek vėlokai išsiuntė priminimo laiškus. Taigi, jei jau išsiuntėte prenumeratos čekį, prašau nekreipti dėmesio į laišką. Tikimės, kad 2005-aisiais dienraštis bus dar įdomesnis ir aktualiausias. Taip pat laukiame jūsų laišku – nuomonių, kritikos bei pasiūlymų. Ačiū, kad skaitote.

PRABĖGO 14 METŲ nuo skaudžių 1991-ųjų sausio 13 d. įvykių. Pagerbime prisiminimu tuos įvykius, ir atvykime sausio 12 d., trečiadienį, 7 v.v. į PLC, Lemontą, Lietuvių dailės muziejų, kur susikaupime prisiminsime žuvusius prie Vilniaus TV bokšto. Visi kviečiami, įėjimas laisvas – aukos nebūs renkamos.

ČIKAGOS LITUANISTINEI MOKYKLAI reikalingi lietuvių kalbos mokytojai. Prašome kreiptis į mokyklos direktorę Jūrą Dobilienę, tel. 630-832-8331, arba į Laimą Apanavičienę, tel. 708-361-5545.

ČIKAGOS LIETUVIŲ BRIGHTON PARK namų savininkų metinis susirinkimas įvyks sausio 16 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių, šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 2745 W. 44 gatvė. Ruošia Brighton Park LB apylinkės valdyba. Visi nariai kviečiami gausiai dalyvauti.

SAUSIO 16 D., SEKMADIENI, Cicero šv. Antano lietuvių telkinį, tuoj po 9 v.v. šv. Mišių visi kviečiami į kavutės kambarį pasivaikinti skaniu kugeliu. Pietų pelnas bus skirtas paramai „Draugo“ dienraščiui. Visus kviečia Cicero LB valdyba.

BEVERLY SHORES, IN, ŠV. ONOS bažnyčioje būna lietuviškos pamaldos kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį. Sausio mėn. šv. Mišios vyks 16 d. 1 v.p.p. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ, šio krašto jezuitų vyresnysis. Visi kviečiami.

NORINTIEJI PAAUKOTI nukenčėjusiems nuo cunamo katastrofos, kreipkitės į American Red Cross International Response Fund. Adresas Čikagoje: American Red Cross of Greater Chicago, 2200 West Harrison, Chicago, IL 60612. E-paštas: chiweb@usa.redcross.org, tel. 312-729-6100, faksas 312-729-6304, internetinis puslapis: www.chicagoredcross.org.

KVIEČIAME Į SUSITIKIMĄ su buvusiu Lietuvos kariuomenės vadu, atsargos generolu majoru Jonu Kronkaitiu. Generolas J. Kronkaitis – vienas iš pagrindinių žmonių, kurių dėka Lietuva pernai tapo NATO nare, jo pastangomis buvo iš esmės reformuota Lietuvos kariuomenė, Lietuvos kariams diegiamas vakarietiškas mentalitetas. Susitikimo metu gen. mjr. J. Kronkaitį pristatys advokatas Povilas Žumbakis. Generolas J. Kronkaitis kalbės apie politinę padėtį Lietuvoje po rinkimų, apie pasikeitimus, vykstančius šalyje po įstojimo į euroatlantines struktūras. Bus galima pateikti klausimų. Susitikimas vyks sausio 14 d., penktadienį, 7 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje. Visi kviečiami. Rengėjai: savitraštis „Amerikos lietuvis“, dienraštis „Draugas“ ir Amerikos lietuvių televizija.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ taryba ir Vyresniųjų lietuvių centras ruošia metinį „Labdaros vakarą“ 2005 m. sausio 22

d., 6:30 v.v. „Seklyčioje“. Visi yra kviečiami šiam „Labdaros vakarą“ dalyvauti ir paremti JAV LB Socialinių reikalų tarybą, kuri per išitus metus tiesia ranką visiems pagalbos reikalingiems lietuviams. Del rezervacijų skambinkite Birutei Podienei į Socialinių reikalų tarybos raštinę tel. 773-476-2655.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS praneša, kad sausio 12 d., 2005 m. nuo 10 v.v. iki 1 v.p.p., Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje bus galimybė pasiskiepyti (flu shots). Pensininkams su Medicare kortelėmis skiepai nemokami, kitiems – 20 dol.

SAUSIO 17 D., DALEY PUBLIC Library, 3400 S. Halsted, prasidės nemokami anglų kalbos kursai. Rytiniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 9 v.v. iki 12 v.p.p. (aukštesnio lygio). Vakariniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 12 v.p.p. iki 3 v.p.p. (pradedantieji). Vakariniai kursai taip pat vyks antradienį ir trečiadienį nuo 5 v.v. iki 8:30 v.v. (aukštesnio lygio). Registruotis prašoma nuo sausio 10 d. Kursai vyks 16 savaitių. Knygos ir kita mokomoji medžiaga – nemokama. Mokytojas Stan Smith, tel. 773-376-7521, e-paštas: stan-smith44@hotmail.com.

ŠAUKIAMAS VASARIO 16-OSIOS gimnazijos buvusių mokinių suėjimas, kuris įvyks 2005 m., vasario 24 d., Lietuvių klube, Lithuanian Hall, 4880 46th Ave. North Saint Petersburg, FL 33714, tel. 727-525-5924. Planuojamas susipažinimo vakaras, iškilminga vakarienė ir šokiai. Del dalyvavimo prašome pranešti Valei Majauskaitei Weinhofer, 8421 29th Street East, Parish, FL 34219, tel. 941-776-3634, arba Vytautui Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON. M1E 1A4, Canada, tel. 416-261-4312, el-paštas: vbireta@rogers.com.

DĖMESIO! LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad anketos paramai ir stipendijoms jau yra Lietuvių fondo tinklalapyje: www.lithfund.org. Jūs galite gauti ir LF raštinėje. Stipendijų prašymų anketos, pilnai užpildytos, su visa dokumentacija, turi būti išsiųstos į LF raštinę iki 2005.03.15. Paramos prašymo anketos pašto turi būti išsiųstos iki 2005.04.15. Jei turite klausimų, prašome kreiptis į LF raštinę tel. 630-257-1616, faks. 630-257-1647, e-paštas: admin@lithfund.org.

SAUSIO 16 D., SEKMADIENI, 1 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejų kviečia į dailininko Roberto Keželio vedamą Origami pamoką. Origami – japonų popieriaus lankstymo menas. Dailininkas pamokys kaip lankstant popierių galima sukurti nuostabių gyvūnų ir paukščių. Registruotis tel. 773-582-6500.

SKELBIMAI

•PIGLIAUSIA – NE PATIKIMIAUSIA! Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobiliojo telefono TIK 11,9 ct., o JAV – 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

Gražios Tautinės sąjungos Kūčios Čikagoje

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyrius atgaivino tradiciją, kuri būdavo puoselėjama buvusiuose Tautininkų namuose – prieš šv. Kalėdas ruošti pabėdavimus – lietuviškų Kūčių prisiminimus.

Gruodžio 15 d. Sąjungos Čikagos skyriaus valdybos deka, tokios Kūčios buvo surengtos Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Čia susirinkus beveik pusšimčiui Sąjungos narių bei svečių, įžanginį žodį tarė valdybos pirmininkė Matilda Marcinkienė.

Ji pasveikino susirinkusiuosius, ir su nostalgija prisiminė Kūčias bei Kalėdų šventės tėvynėje. Bet tai, jos žodžiais tarė, „buvo seniai ir praėjo nesugrąžinamai, tačiau mūsų širdyse yra išlikusi kibirkštėlė iš anų dienų“.

„Čia, prie Kūčių stalo, susimąstę dėkojame Tau, Viešpatie, už viską: už gyvybę ir už gyvenimą, už šeimą ir draugus, už grožį, kurį matome, girdime bei jaučiam, už kraštą, kuriame gyvename ir kur galima susirinkti ir švęsti šią be galo prasmingą šventę, – kalbėjo M. Marcinkienė. – Su giliu pasitikėjimu žiūrime į Tavo pasiskirtą mums ateitį ir džiaugiamės, kad esame čia ir galime kurti savo rytą.“

Toliau kalbėjo, kuri vadovavo visai renginio programai, pakvietė svarbiausiam momentui – plotkelių laužymui. Ji tai pavadino taikos ir ramybės ženklu, lydinčiu visur ir visuomet.

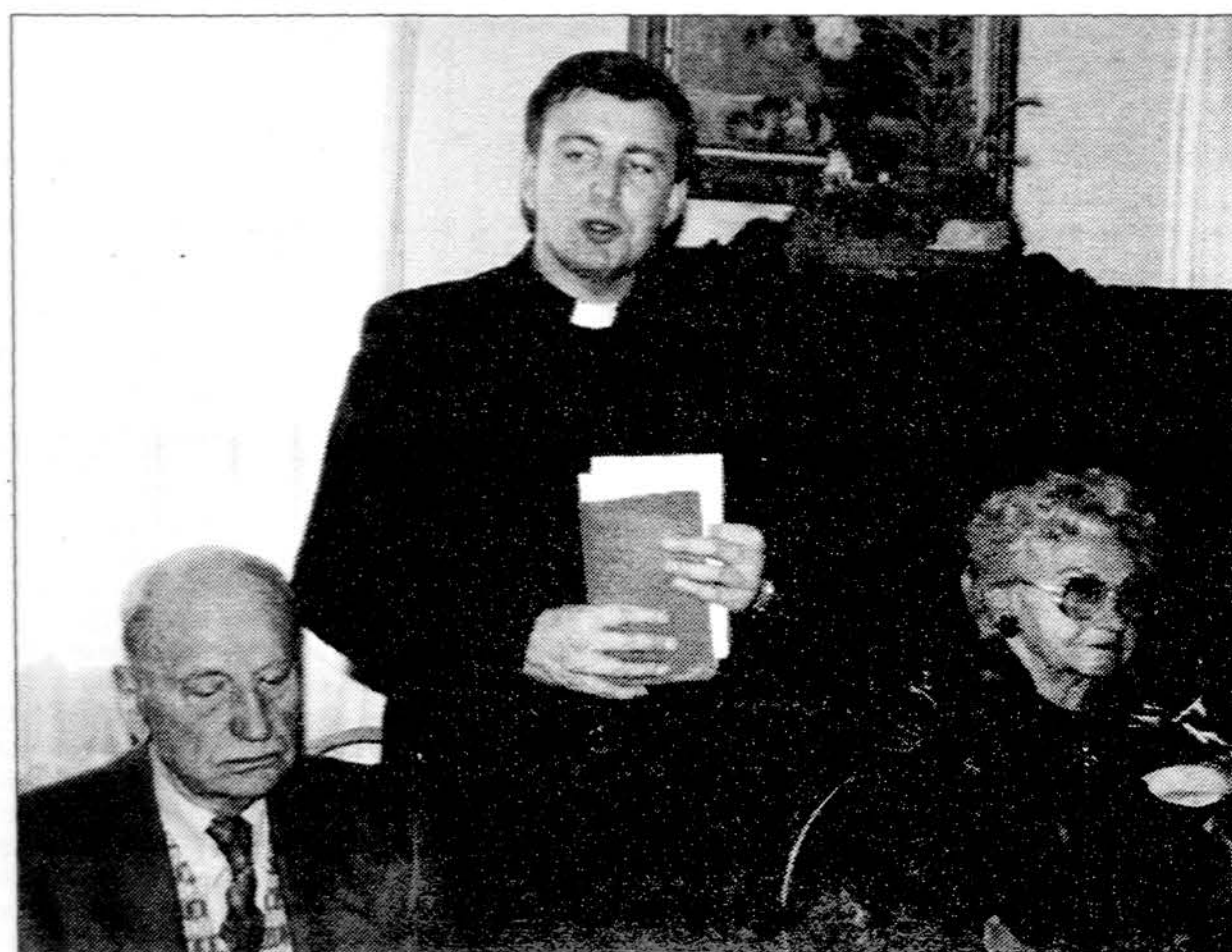
Į susirinkusius prabilo kun. Rimvydas Adomavičius iš kaimyninės Marquette Parko lietuvių parapijos. Jis palinkėjo, kad Viešpatis ilgai gyventų visų širdyse, siūle nusišypsoti artimui ir tai daryti kasdien.

Kun. R. Adomavičius papasakojo apie šventių papročius, o taip pat padainavo per Kalėdas tėvynėje girdėtas liaudies melodijas.

Vėliau visi susirinkusieji, vadovaujant Pranui Mažeikai, sugiedojo porą žinomesnių kalėdinių giesmių.

Taip pat buvo pasivaikinta tradiciniais Kūčių patiekalais, kuriuos paruošė Sąjungos narės, šios šventės dalyvės. O valgių čia tikrai buvo daug. Susirinkusieji nepajėgė visko suvalgyti.

Šioje šventėje dalyvavo ir svečių, jų tarpe Lietuvos garbės konsulas Floridoje, muziejaus šeiminkas Stanley Balzekas. Jis pasakė trumpą sveikinimo

Kun. Rimvydas Adomavičius kalba Tautinės sąjungos surengtose Kūčiose Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Kairėje P. Buchas, dešinėje M. Marcinkienė. Zigmo Degučio nuotrauka.

kalbą.

Kūčių popietės dalyviai dar ilgai šnekučiavosi tarpusavyje – prisimindami praeitį, aptar-

dami dabartį ir bandydami lietuviškoje dvasioje praleisti pažvelgti į ateitį. Daugumas dėkojo šios pramogos iniciatorei M. Marcinkienei už galimybę

Edvardas Šulaitis

Romas ir Emilija Sakadolskiai išvyko į Lietuvą

Emilija Sakadolskienė.

Nedaug Amerikos lietuvių grįžta nuolatiniams gyvenimui Lietuvoje. Todėl kiekvienas mūsų tautietis, apsisprendęs tokiam žingsniui, yra vertas dėmesio, na, o taip pat ir pagarbos.

Prieš pat Kalėdas į savo tėvų žemę (kadangi Romas gimęs pabėgėlių stovykloje Fuldoje, o Emilija jau Čikagoje) nuolatiniams gyvenimui sugrįžo ne vien tik čikagiečiai, bet ir visiems Amerikos lietuviams pažįstami žmonės – Sakadolskiai.

Iš jų gal labiau žinomas Romas, kuris dirbo „Amerikos balso“ („Voice of America“) radijo stotyje. Jis ne vien tik pats savo laiką kalbėdavo į Lietuvą ar ruošdavo žinias šiai radijo programai (tiek lietuviškam skyriui, tiek kitiems) prieš Lietuvai atgavus laisvę, bet tuoj po jos atgavimo nemaža laiko praleido tėvų

žemėje ir iš jos duodavo reportažus radijo bangomis.

Emilija (buvusi Pakštaitė) pažįstama kitose srityse: ji pedagoginių mokslų daktarė, daug pasireikšusi muzikoje lietuvių tarpe, net kurį laiką dirbusi „Draugo“ redakcijoje. Jos tėvas Balys Pakštaitis, kuris jau ilsiis amžinybėje, irgi buvo gerai čikagiečiams pažįstamas muzikos srities darbuotojas.

Idomu, kad jie abu yra buvę Čikagos lituanistinių mokyklų mokiniai ir tik iš ten gavę lietuvių kalbos pagrindus. Tas rodo, kad jos gerai paruošdavo jaunuolius, ypačingai tuos, kurie patys tam skirdavo daugiau dėmesio.

Kas liečia Romą, tai šis savo radijo veiklos karjerą pradėjo Čikagos lietuvių „Margučio“ programoje ir čia gavo gerus pagrindus, kurie jam padėjo išsijungti į „Amerikos balso“ lietuviško skyriaus darbuotojų eiles. Apie Romo pirmuosius žingsnius „Margučio“ valandėlėje mums nemaža papasakojo buvęs jos vedėjas, dabartinis „Draugo“ bendradarbis Petras Petrutis. Jį taip pat geru žodžiu prisimena ir Anatolijus Šlutas, buvęs „Lietuviai televizijoje“ programos vadovas, nes Romas ir jam yra talkinys.

Šalia profesinės veiklos radijo srityje, Romas daug reikšės ir visuomeninėje veikloje: jis buvo JAV LB Tarybos

Romas Sakadolskis.

nariu, priklausė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybai, Lietuvių Jaunimo sąjungai, ateitininkams, Santaros Šviesos federacijai ir kt. Tai iš tiesų reto darbštumo ir gražios lietuviškos veiklos pavyzdys.

Gruodžio mėnesio pradžioje, prieš išvažiuodami į Lietuvą, Sakadolskiai buvo užsukę į Čikagą atsisveikinti su artimaisiais bei bendradarbiais, gerais draugais. Romas tada kalbėjo per A. Šluto vedamą sekmadieninę lietuvių radijo programą. Beje, nuvykęs į Vilnių, prieš pat Naujuosius metus, pasikalbėjo per Lietuvos radijo programą.

Reikia palinkėti šiems daug laiko Čikagoje praleidusiems ir mums gerai pažįstamiems tautiečiams geros kloties tėvų žemėje, kur jie žada išsijungti į kūrybinį darbą.

Edvardas Šulaitis

RENGINIAI ČIKAGOJE

Saturday FEBRUARY 5, 2005

\$15 Entry Fee

Recreational Skaters check-in 9am / Races begin 10am
ASU-A & ASU-B check-in 10am / Races begin 11am

Vasario 5 d., šeštadienį, Čikagoje vyks jaudinančios varžybos ant patiužų (Speed skating classic). Renginys vyks McPetridge Sports Center, 3843 N. California. Del informacijos skambinkite tel. 312-744-1179, arba ieškokite internete:

www.cityofchicago.org/specialevents.

KULTŪROS BARAI

Skaidydami „Kultūros barus“ jusite Lietuvos ir pasaulio kultūros pulsą. Taip pat įsitikinsite, kad „Kultūros barai“ rašo skaitytojui. „Kultūros barų“ prenumerata JAV oro paštu – 67 dol. Tai puiki dovana bet kokiai progai. Užsisakyti galima per KB atstovę JAV Mariją Paškevičienę, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516. Taip pat galima siųsti čekį į KB redakciją, adresu: „Kultūros barai“ Latak g. 3, Vilnius, LT-01125.

„Draugo“ knygynėlyje

Draugo knygynėlyje galite įsigyti ne tik knygų, bet ir kompaktinių diskų.

Siūlome įsigyti šiuos diskus:

1. Hiperbolė „Aš dar dainuosiu“;
2. Hiperbolė „Visų laikų topai“;
3. Hiperbolė „Visų laikų topai 2“;
4. Hiperbolė „Tarp dviejų vandenų“;
5. Lemon Joy „Electropop“;
6. Lemon Joy „Restart“;
7. Mano juodoji sesuo „Synthetique“;
8. Naktinės žmonės „Ša-la-la“;
9. Pelenai „Baltas vėjas“;
10. Pelenai „Laiškai“.

Kompaktinių diskų kaina \$20, dvigubo albumo kaina – \$40. Daugelio diskų tėra tik po vieną, todėl prieš atvykdamai būtinai paskambinkite į „Draugo“ knygynėlį telefonu 773-585-9500 ir pasitikslinkite, ar jūsų norimas diskas dar parduodamas. Kompaktinių diskų nekeičiame.

Ričardas Sokas.

„Lux Aeterna“ (Amžinoji šviesa) – kompozitoriaus Morten Lauridsen penkių dalių meditacija, kviečianti klausytoją pasiklausti amžinosios šviesos pažadą. Šis kūrinys bus atliekamas su 24-urii narių orkestru koncerte „Tavo rankose“, kuriuo lietuvių meno ansamblis „Dainava“ primins apie žuvusius ir kentejusius už Lietuvos laisvę.

Koncertas vyks sausio 16 d., šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Koncerte taip pat dalyvaus muzikas Ričardas Sokas ir aktorė Audrė Budrytė-Nakienė. Koncerto pradžia 3 v.p.p.

Bilietai (15 dol. suaugusiems ir 8 dol. vaikams) parduodami: „Seklyčioje“ (2711 W.71st St., Chicago, IL, tel. 773-476-2655), „Lietuvėlyje“ (5741 S. Harlem Ave., Chicago, IL, tel. 847-845-3972, 773-788-1362), ir Pasaulio lietuvių centro „Dovanėlėje“ (12711 127th St., Lemont, IL).

Aodrė Budrytė-Nakienė.